

Програма SFC2021, подкрепена от ЕФРР (цел „Инвестиции за работни места и растеж“), ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА — член 21, параграф 3

CCI	2021BG16FFPR003
Заглавие на английски език	Development of Regions
Заглавие на националния(ите) език(ци)	BG - Развитие на регионите
Версия	2.0
Първа година	2021
Последна година	2027
Допустимост от	1.01.2021 г.
Допустимо до	31.12.2029 г.
Номер на решението на Комисията	
Дата на решението на Комисията	
Номер на решението за изменение на държавата членка	
Дата на влизане в сила на решението за изменение на държавата членка	
Несъществено прехвърляне (член 24, параграф 5 от POP)	Не
Корекции от техническо или редакционно естество (член 24, параграф 6 от POP)	Не
Одобрено от комитета за мониторинг	Да
Региони по NUTS в рамките на програмата	BG31 - Северозападен BG311 - Видин BG312 - Монтана BG313 - Враца BG314 - Плевен BG315 - Ловеч BG3 - Северна и Югоизточна България BG32 - Северен централен BG321 - Велико Търново BG322 - Габрово BG323 - Русе BG324 - Разград BG325 - Силистра BG33 - Североизточен BG331 - Варна BG332 - Добрич BG333 - Шумен BG334 - Търговище BG34 - Югоизточен BG341 - Бургас BG342 - Сливен BG343 - Ямбол BG344 - Стара Загора BG4 - Югозападна и Южна централна България BG41 - Югозападен BG411 - София (столица) BG412 - София BG413 - Благоевград

	BG414 - Перник BG415 - Кюстендил BG42 - Южен централен BG421 - Пловдив BG422 - Хасково BG423 - Пазарджик BG424 - Смолян BG425 - Кърджали
Съответни фондове	ЕФРР ФСР
Програма	☐ По цел „Инвестиции за работни места и растеж“ само за най-отдалечените региони

Съдържание

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката.....	7
Таблица 1.....	16
2. Приоритети.....	21
2.1. Приоритети, различни от техническа помощ.....	21
2.1.1. Приоритет: 1. Интегрирано градско развитие.....	21
2.1.1.1. Специфична цел: RSO5.1. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони (ЕФРР).....	21
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове.....	21
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	21
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	24
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	24
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	25
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	26
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР.....	27
2.1.1.1.2. Показатели.....	27
Таблица 2: Показатели за крайния продукт.....	28
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	31
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията.....	34
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	34
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	37
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост.....	38
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	38
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП.....	38
2.1.1. Приоритет: 2. Интегрирано териториално развитие на регионите.....	39
2.1.1.1. Специфична цел: RSO5.2. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността, в райони, различни от градските райони (ЕФРР).....	39
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове.....	39
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	39
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	42
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	42
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	43
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	44
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР.....	44
2.1.1.1.2. Показатели.....	45
Таблица 2: Показатели за крайния продукт.....	45
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	48

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	51
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	52
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	55
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	56
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	56
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП	56
2.1.1. Приоритет: 4. Справедлив преход	57
2.1.1.1. Специфична цел: JSO8.1. Осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода към постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение (ФСП)	57
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	57
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+	57
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:	59
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+	60
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP	60
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP	61
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP	61
2.1.1.1.2. Показатели	61
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	62
Таблица 3: Показатели за резултатите	62
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	63
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	63
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	65
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	65
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	65
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП	65
2.2. Приоритети за техническа помощ	66
2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от POP: 5. Техническа помощ	66
2.2.1.1. Интервенция на фондовете	66
Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от POP	66
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:	68
2.2.1.2. Показатели	68
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	68
2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	68
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	69
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	69
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП	69
2.2.2. Приоритет за техническа помощ съгласно член 37 от POP: 3. Техническа помощ по чл. 37	70

2.2.2.1. Описание на техническата помощ въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи — член 37 от POP.....	70
2.2.2.2. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията.....	70
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	70
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	71
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	71
3. План за финансиране.....	72
3.1. Прехвърляния и принос (1).....	72
Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години).....	72
Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение).....	72
Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU.....	73
Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години).....	73
Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение).....	73
Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка.....	73
Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години).....	73
Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение).....	74
Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка.....	74
Таблица 21: Ресурси, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21в, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.....	74
3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1).....	74
3.2.1. Разпределени средства по линия на ФСП за програмата преди прехвърляния по приоритет (където е уместно) (2).....	74
Таблица 18: Разпределени средства по линия на ФСП за програмата в съответствие с член 3 от Регламента за ФСП преди прехвърлянията.....	74
3.2.2. Прехвърляния към ФСП като допълнителна подкрепа (1) (когато е приложимо).....	75
Таблица 18А: Прехвърляния към ФСП в рамките на програмата (разбивка по години).....	75
Таблица 18Б: Прехвърляне на средства на ЕФРР и ЕСФ+ към ФСП в рамките на програмата.....	75
Таблица 18В: Прехвърляния към ФСП от други програми (разбивка по години).....	75
Таблица 18Г: Прехвърляне на средства от ЕФРР и ЕСФ+ от други програми към ФСП в рамките на тази програма.....	76
Обосновка за допълнителното прехвърляне от ЕФРР и ЕСФ+ въз основа на планираните видове интервенции.....	76
3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед.....	76
Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години).....	76
Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години).....	76
3.4. Обратни прехвърляния (1).....	77
Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години).....	77
Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение).....	77
3.5. Финансови бюджетни кредити по години.....	78
Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години.....	78
* Суми след допълнителното прехвърляне към ФСП.3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране.....	78
Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране.....	79

4. Благоприятстващи условия.....	81
5. Органи, които отговарят за програмата	92
Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата	92
Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията	92
6. Партньорство	93
7. Комуникация и видимост	96
8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи.....	98
Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи	98
Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки.....	99
А. Обобщение на основните елементи	99
В. Подробности по вид операция	100
С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки.....	100
1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)	100
2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:.....	100
3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.	100
4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.....	100
5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.	101
Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите	102
А. Обобщение на основните елементи	102
В. Подробности по вид операция.....	103
Допълнение 3: Списък на планираните операции от стратегическо значение с график.....	105
ДОКУМЕНТИ.....	106

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Позоваване: член 22, параграф 3, буква а), точки i) — viii) и точка х) и член 22, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (ROP)

Основната цел на регионалната политика е да създаде жизнени, икономически силни и устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешнорегионалните различия. **Специфичните цели** са:

1. *Справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението*
2. *Увеличаване на икономическия растеж на българските региони*
3. *Насърчаване на балансирано териториално развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от интегрирани инвестиции*
4. *Предоставяне на възможност на регионите и хората да се справят със социалните, икономическите и екологичните последици от прехода към целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение*

Те ще бъдат постигнати чрез промяна в отношението, възгледите и перспективите към регионалното развитие, което ще се реализира чрез прилагането на интегриран териториален подход. Във фокуса на подхода е ефективното използване на потенциала на всяка територия в тесен диалог и сътрудничество между институции на различни нива на управление, както и др. заинтересовани страни, както и по-добрата териториална координация на секторните политики.

Необходимостта от засилване на политиките, базирани на местни специфики, които да съответстват на местните нужди и специфичните потенциали на територията, се основава и на опита от последните 2 програмни периода. Подходът досега за определяне на финансиране от ЕС въз основа на секторни приоритети и за разделяне на градските и селските райони доведе до нездравословна конкуренция между общините и задълбочаване на междурегионалните, вътрешнорегионалните и общинските неравенства и дисбаланси.

Паралелно с постигнатия напредък в някои области, предимно в ЮЗР, във всички останали региони не са постигнати средните стойности на важни показатели за демографско и социално-икономическо развитие. Все още развитието на регионите се дължи на силните урбанистични центрове – големи и средни градове. Остават подценени потенциалите на селските територии и на малките населени места. Автоматичното разделяне на градски и селски общини, без да се отчита тяхното разположение, близост до големи градове и първокласна инфраструктура и услуги, е риск за стабилността в развитието, особено в малките общини.

Селските райони заедно с планинските и граничните, обикновено се определят като част от териториите с т.нар. специфични характеристики. Общата им характеристика е ниска гъстотата на населението. Географската изолация, лошата транспортна достъпност, отдалечеността от местата на заетост и услугите е първата група пречки. Втората включва демографски проблеми - младите емигрират, населението застарява, раждаемостта е ниска. В резултат икономическата активност е ограничена, а жизненият стандарт е нисък с доходи под средните за страната и с нива на крайна бедност. Това се отразява в намаляващата привлекателност на районите като място за живеене и работа.

Наблюдава се задълбочаване на вътрешнорегионалните различия в различни пространствени конфигурации. Необходимо е с инструментите на регионална политика да се преодоляват или смекчават най-острите от тях, имащи негативно влияние върху стандарта на живот и социално-икономическия растеж, чрез преодоляване на демографските проблеми, изискващи специални политики и продължителен период от време и промяна на фокуса от подкрепа на населени места към подкрепа на територии и от секторно ориентирани инвестиции към ИТИ.

Инвестициите трябва да бъдат концентрирани чрез индивидуализиран подход, отчитащ

постигнатото равнище на развитие и благосъстояние. Те следва да бъдат обвързани с местния контекст, потенциал и проблеми, да подпомагат както развитите, така и периферните и изоставащите райони, с цел създаване на по-добри връзки между селищата.

Териториалният подход и координация са необходими в работата на почти всички държавни органи, за постигане на управление, ефективно подкрепящо териториалното сближаване. Важно е всяка секторна политика да се запознае с териториалната структура и проблеми на своята област на въздействие, да вземе под внимание териториалните си ефекти, както и да определи собствени териториални приоритети и връзки с други сектори и региони.

Изводите от анализа на междурегионалните различия и сравненията в развитието на районите от ниво 2 в ЕС показват, че всички региони (с изкл. ЮЗР) не достигат средните показатели, характеризиращи демографското и социално-икономическо развитие.

Задълбочава се диференциацията в това отношение на районите в Северна и Южна България, като СЗР е най-слаборазвитият регион.

Подкрепата на по-слаборазвитите региони изисква системна и интегрирана насоченост чрез създаване на подходящи инструменти в демографската, образователната, икономическата, иновационната политика, цифровите технологии, социалната, културната и жилищната политика. В отговор на това и съобразено с предвиденото допълващо финансиране в подкрепа на по-слабо развитите региони ще се предоставя приоритетно подпомагане на СЗР и СЦР.

Един от най-сериозните проблеми в страната е *демографският* с неговите многостранни измерения. Това, заедно с неравномерното разпределение на населението, изправят пред сериозни предизвикателства регионалната политиката и демографската политика се превръща в основен приоритет.

Въздействието на демографската криза е очевидно в областта на важни публични услуги - *образование и здравеопазване*. То се наблюдава в намаляването на броя на новите ученици и студенти в системата на образованието, както и на съществуващите училища. Въпреки инвестициите, направени за подобряване на ЕЕ и обновяване на училищните сгради, са необходими още ресурси за подобряване на базите с иновативни инструменти за осигуряване на условия за изграждане на адекватна учебна и изследователска среда, отговаряща на нивото на съвременните технологии. Изоставането при постигане на целите за маргинализирани групи, в т.ч. включването на ромите в образователната система и намаляването на относителния дял на млади хора, незаети в трудова дейност, образование или обучение, също изисква действия. В допълнение към подобреното качество, системата за висше образование трябва да развива по-добри връзки с НИРД, институциите и бизнеса, за да отговори по-добре на приоритетите в икономиката на страната.

Предвидените мерки са насочени към осигуряването на равен достъп до качествено и модерно образование за всяко дете и ученик, както и към намаляване дела на преждевременно напусналите училище с основен акцент върху децата и учениците от уязвими групи, вкл. роми, при спазване на принципа на десегрегация. В тази връзка, където е необходимо, ПРР ще подкрепя инвестиции за увеличаване на капацитета на масовите училища. За да се повиши качеството на професионалното образование и да се засили връзката му с нуждите на пазара на труда, следва да продължи разширяване обхвата на системата за дуално обучение, както и увеличаване на възможностите за прилагането му в различни професии с цел да отговори на нуждите на бизнеса на регионално и местно ниво. Инвестициите по ПРР ще се изпълняват координирано с подходящи мерки по ЕСФ+, които ще адресират конкретни нужди на териториално ниво за преодоляване на местни бариери пред достъпа до образование или насърчаване на партньорството между образователните институции, социалните и икономически партньори и гражданското общество на местно ниво. ЕСФ+ ще подкрепя мерки за ограмотяване на възрастни за повишаване на образованието им и достъпа до пазара на труда, комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторична сегрегация и против дискриминацията, развитие на дуалното обучение в професионалното образование и обучение. Инвестициите в образователна инфраструктура по ПРР ще се осъществяват в съответствие с Методологията за приоритизиране на обектите на образователната инфраструктура (за начално и средно образование)[1]. Рейтинговата

система за висшите училища[2] и Националната карта на висшето образование по региони[3]. Приоритетните инвестиции в обекти на началното и средното образование ще се идентифицират на базата на Методологията за приоритизиране на обектите, като ще се търси съответствие с териториалните стратегии и подхода „отдолу-нагоре“ чрез участието на териториалните органи в процеса на подбор, вкл. и по отношение на приоритизирането на мерки в подкрепа на уязвими групи. Съответствието с националните приоритети ще се осигури чрез критериите за кандидатстване (вкл. критерии за допустимост и критерии за подбор), в чието разработване ще участва и МОН.

Ще продължи инвестиране в сферата на социалните дейности за гарантиране на равен достъп до качествени и ефективни социални услуги за всички лица, нуждаещи се от подкрепа, в съответствие с принципите, залегнали в ЗСУ. Ще се подпомагат инвестиции, свързани с осигуряването на дългосрочна грижа за възрастни и осигуряване на социални услуги за деца и семейства в общността и в семейна среда, с фокус върху най-уязвимите групи. Това ще бъде насърчено чрез изисквания и критерии за оценка в Насоките за кандидатстване. Ще бъдат подкрепени до 125 обекта на социалната инфраструктура съгласно допустимите дейности по Приоритети 1 и 2. Инфраструктурните мерки ще бъдат допълнени с необходимите мерки от ЕСФ+, които ще се изпълняват координирано с инвестициите по ПРР и ще включват подкрепа за предоставянето на услугите и обучението на персонала в новосъздадените по ПРР услуги, осигуряването на по-добър достъп до пазара на труда, социалното включване. Подкрепата от ЕСФ+ ще се предоставя след изпълнението на инвестициите по ПРР, като по ПРР ще се подкрепят услуги, включени в Националната карта на социалните услуги. Няма да се подкрепят услуги за резидентни грижи в рамките на институционализиран подход, както е обяснено в Анекс 1 Реформа в дългосрочната грижа.

Важен фактор по отношение на негативните демографски тенденции е достъпът до *адекватно жилищно настаняване*. В това отношение са взети под внимание анализите в проекта на Национална жилищна стратегия 2018-2030 г.[4] и Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030). За справяне с жилищния проблем на маргинализираните групи, в т.ч. роми, едновременно с инфраструктурните мерки следва да се приложи подход за десегрегация и интегриране в обществото.

За подобряване на жилищните условия и енергийните характеристики на сградите ПРР ще подпомага обновяването на сградния фонд в съответствие с Дългосрочната национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г[5], като ще осигури над 3% от общия необходим финансов ресурс за обновяване на сградния фонд и инвестиции в енергийна ефективност, с което се очаква да бъдат постигнати 10% от заложените цели за понижаване на годишното потребление на енергия до 2030 г. по ИНПЕК. ПРР ще прилага диференциран подход за финансиране на енергийно уязвими потребители и лица, попадащи в дефиницията за енергийна бедност, за които ще бъде предвидено по-голям дял на безвъзмездната финансова помощ, в случай на комбинирана подкрепа.

Ще се прилага принципът „ЕЕ на първо място“, като водещо изискване към всички инвестиции в сгради е постигането на възможно най-висок клас на енергопотребление, внедряване на най-ефективните енергийни системи и решения за отопление, използването на ВЕИ и иновативни технологии, където е приложимо. В съответствие с националното и европейското законодателство ще се насърчава и приоритизира формирането на енергийни общности и партньорства между граждани и местна власт за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление.

Допълнителна обосновка и информация е налична в Анекс 2 Програмна стратегия.

За неблагоприятните демографски тенденции допринася и намаляването на работещото население, което се отразява и на *пазара на труда*. До началото на кризата с COVID-19, България постига напредък в борбата с безработицата и постига целите, определени в европейските и националните документи за намаляване на безработицата сред младите хора. В разгара на пандемията, обаче, има рязко увеличение на безработните лица.

Анализът на *икономическото развитие* за периода 2010-2017 г. показва увеличение на БВП с

35,1%, съответно и на БДС, водещо до увеличаване производителността на труда с най-бързи темпове в индустрията, а също и увеличение на броя на МСП с 10,8%. Придобиването на ДМА най-вече в сектора на услугите също се е увеличило след 2013 г. с 8,7%, главно по отношение на сектори хотелиерство и транспорт, а най-малко в сектора селското стопанство. Бавно се повишават *разходите за НИРД*, 70% от които са в производствената сфера, като чрез тях се очаква да бъде постигната необходимата иновативност и конкурентоспособност. Макар и слабо през годините обемът на ПЧИ с натрупване се повишава с 17,8 %. Те са най-малки в слабо населените територии с проблеми в транспортна и инженерна инфраструктура и с недостиг на кадри, в т.ч. на такива с необходимата квалификация. Дори и там, където са направени инвестиции за осигуряване на транспортна и индустриална инфраструктура, не се използва пълноценно потенциала на индустриалните зони и на т.нар. свободни зони. Това изисква целенасочени усилия, тъй като индустриалните паркове са важен елемент от регионалната екосистема в областта на трансфера на технологии, привличане на инвеститори, развитие на екологични и екологосъобразни производства и повишаване на конкурентоспособността. Прилагането на ИТИ, вкл. в съответствие с регионалната специализация в ИСИС следва да послужи като инструмент за стимулиране създаването на партньорства между широк кръг заинтересовани страни и за изграждане на нови, високотехнологични, иновативни и привлекателни за инвеститорите индустриални паркове, с което да се стимулира регионалната икономика.

COVID-19 подложи на натиск *здравната система*. Проблемите в системата и в наследената инфраструктура се подсилват от демографските процеси и застаряването на населението, неравномерното му разпределение на територията, увеличаването на потребностите от здравна грижа поради увеличена заболяемост, висока смъртност и недостиг на медицински кадри.

Болничната структура се характеризира със свръхкапацитет, фрагментарност и дисбаланси, които се отразяват негативно на икономическата ефикасност и не допринасят за подобряване качеството на грижите. Неравномерното разпределение на болнична инфраструктура е свързано със свръхконцентрация на болнични структури в големите градове и недостиг в малките населени места. Неефективна е и структурата на болничните легла, в която има превес на леглата за активно лечение и ниска осигуреност с легла за дългосрочна грижа. За предоставяне на качествени медицински услуги, освен квалифициран медицински персонал, съществено значение за ефективността от лечението имат и съвременните битови условия и медицинска апаратура, за което е необходима модернизация на материално-техническата база. Първичната извънболнична медицинска помощ все още не може да изпълни своята ключова роля за справяне с основните здравни предизвикателства и с рискове от лошото здраве. По отношение на дейността на общопрактикуващите лекари се наблюдават регионални дисбаланси, водещи до неравенства в достъпа, особено за хората в малките населени места. Капацитетът на специализираната извънболнична помощ също не е достатъчно развит, което задълбочава неравенствата в достъпа на населението особено в отдалечените райони. В съответствие с националните приоритети в сектора ще се подкрепят мерки за повишаване на възможностите за профилактика, ранна диагностика и лечение на социално-значими заболявания, вкл. в отдалечени райони, на възможностите и капацитета на лечебните заведения за ранна диагностика на сърдечно-съдови и онкологични заболявания, както и детско и майчино здраве, в подкрепа на демографията на регионално ниво.

При превенцията най-високи са нуждите и потребностите от подобряване на услугите по отношение на сърдечно-съдови, онкологични и неврологични заболявания. Устойчивото продължаване на дейностите по профилактика и превенция е предпоставка за откриване на заболяванията в ранен стадий и съответно осигуряване на навременно лечение. Идентифицирана е необходимост от обновяване на медицинското оборудване на съществуващите кабинети и закупуване на нови мобилни кабинети, което да доведе до подобряване на достъпа до безплатни превантивни дейности сред уязвимите групи.

Реформите в здравеопазването трябва да се изпълняват в условия на продължаващо укрепване на системата за справяне с кризи. Целенасочените инвестиции ще се осъществяват на базата на картиране на нуждите на национално ниво от МЗ, но в съответствие и с регионалните приоритети и нужди, идентифицирани в ИТСР.

Подкрепата в областта на *транспортна и инженерна/техническа инфраструктура* ще помогне за

подготовка за бъдещи извънредни ситуации и да се смекчат последиците от кризата и ще окаже положително въздействие върху доброто пространствено интегриране на националната транспортна система в TEN-T мрежата и достъпност. От разширяването на транспортната мрежа зависи икономическият растеж на териториите.

Неблагоприятната структура на пътната мрежа за голяма част от областите налага завишени изисквания към поддържането на съществуващата пътна мрежа в добро състояние.

По-ниската степен на изграденост на пътната мрежа от висок клас в северните, периферните и гранични части на страната ограничава възможностите за икономическо развитие на отдалечените територии, понижава качеството на живот и инвестиционната привлекателност. За периферните райони се наблюдава много ниска достъпност поради лоша пътна инфраструктура и липса на алтернативен транспорт. За да се преодолеят тези предизвикателства, ще се подкрепя развитието на пътища от 1-ви, 2-ри и 3-ти клас на републиканската пътна мрежа, както и на ключови пътища от общинската пътна мрежа. Така ще се подпомогне развитието на функционални зони и градско-селски връзки на територията на регионите, а в комбинация с инвестиции за устойчива градска мобилност за развитие на маршрутната мрежа на градския (вкл. междуселищния) транспорт ще се подобри качеството на услугите по превоз на пътници и ще се насърчи използването на обществен транспорт.

Инвестициите в пътна инфраструктура ще се осъществяват в съответствие с картирането в сектора [6], но и в съответствие с подхода отдолу-нагоре, т.е. освен съответствие с картата ще се търси съответствие с ИТСР и ПИРО, а проектите ще се подбират и одобряват в съответствие с Анекс 3 Интегриран териториален подход. За инвестиции в общински пътища няма да се изисква съответствие с картата.

COVID-19 подложи на натиск *туристическия сектор* и доведе до намаляване на вътрешни и международни пътувания, което предизвика значителен спад в приходите и създаде проблеми с ликвидността за всички туристически фирми.

До настъпване на кризата туристическият сектор формира над 10% от БВП на страната. Основни предизвикателства пред сектора са непълноценно функциониране на туристическите райони, ниска ефективност на управлението на ресурсите, необходимост от адаптация към климатичните промени, липса на добра транспортна достъпност до забележителности, дефицити по отношение на опазване, социализация, популяризиране на културата, културното наследство, природните забележителности и нематериалното културно наследство, недостатъчно добре развит маркетинг, непълноценно използване потенциала на туристическите продукти, недостатъчно и неефективно промотиране на продукти.

Анализът на състоянието на *околната среда* показва, че въпреки прилагането на пълния набор от мерки за постигане на екологичните цели на страната, все още има проблеми.

България ще бъде силно засегната от декарбонизацията на икономиката на ЕС. Целите на политиката на ЕС до 2050 г. за модерна, ресурсно-ефективна, конкурентоспособна и климатично неутрална икономика ще оказват силно влияние върху развитието на възгледобивната промишленост и енергийния капацитет, фокусиран главно в ЮИР и ЮЗР.

Въпреки че през последните 2 години в нито един от регионите в страната не са надвишени нормите за съдържанието на тежки метали, арсен, въглероден оксид и бензен във въздуха, качеството на атмосферния въздух по отношение на SO₂ и фини прахови частици (ФПЧ) все още не е задоволително, въпреки тенденциите за подобряване. Основен проблем остава замърсяването с ФПЧ10, което влияе отрицателно на материалната среда и на човешкото здраве.

Качеството на атмосферния въздух остава най-тежкият проблем, особено в големите градове, независимо от предприетите мерки за намаляване източниците на замърсяване.

Замърсяването с ФПЧ е основно предизвикателство, като въпреки предприетите мерки градският и междуселищен транспорт остава основни замърсители. ПРР ще подкрепя инвестиции в устойчива градска мобилност (вкл. междуселищна), както е обяснено в Анекс 2, т. 2.

Необходимо е да се осигури по-добро развитие на икономически потенциал, мобилност и

привлекателна среда за живот с възможности за достъп до адекватно жилищно настаняване, качествени и достъпни здравни, образователни и социални услуги, култура, забавления, спорт, работа и отдих, за да се повиши стандартът на живот и да се помогне на справяне с проблема, свързан с демографските дисбаланси, както и със сериозните последици от кризата с COVID-19. Всичко това е залегнало в програмната стратегия на ПРР.

Българската икономика е една от най-енергоемките и въглеродно интензивни в ЕС с широко застъпени твърди горива в потреблението на енергия от домакинствата, като 48% от тока е от въглища, което оказва отрицателно въздействие върху производителността и конкурентоспособността. Страната добива и преработва 7% от въглищата и формира 8% от работните места във въгледобивния сектор в ЕС. В „Маришкия басейн“ - Стара Загора и околните общини, свързани по линия на заетост и мобилност на работна сила, е най-големият добив на въглища с най-голямата въглищна електроцентрала, като там са концентрирани около 85 % от работните места в сектора.

В Приложение Г към доклада за България на Европейския семестър за 2020 г. са посочени два региона, които са най-засегнати от прехода към неутрална по отношение на климата икономика - Стара Загора и Кюстендил. ЕК е включила и област Перник, като признава, че тези три области са потенциално най-уязвими от прехода, тъй като са ключови зони на концентрация на местния въгледобив и производството на енергия от въглища, както и на свързаната с тези дейности икономическа структура. В Споразумението за партньорство е постигнато съгласие за включване към допустимите райони и на допълнителни 10 общини, свързани с Маришкия басейн по линия на заетост и мобилност на работната сила – Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа. Това са териториите, изправени пред сериозни социални предизвикателства заради потенциалната загуба на работни места и понижаване на стандартите на качество на живот.

Това налага значителни инвестиции за преквалификация на работната сила, съдействие при търсене на работа, както и инвестиции за рекултивация на увредените земи, внедряването на технологии за достъпна чиста енергия, диверсификация на икономиката, инвестиции в цифровизация и кръгова икономика, описани подробно в Анекс 2, т. 5.

България има огромен потенциал за енергоспестяване и намаляване на въглеродните емисии, който може да бъде отключен чрез целенасочени инвестиции, подкрепени чрез ФСП. ФСП ще допринесе за постигане на целта да се даде възможност на регионите и хората да се справят със социалните, икономическите и екологичните въздействия от прехода към целта на ЕС за климата и климатично неутралната икономика до 2050 г. Фокус на инвестициите по ФСП ще бъде справянето със социалните, икономическите и екологичните въздействия на прехода към климатична неутралност и постигане на целите на Парижкото споразумение.

ПРР е двуфондова, с принос от ЕФРР и ФСП.

Приносът на ЕФРР е фокусиран върху ЦП 5 „Европа по-близо до гражданите“, но тъй като интервенциите по нея могат да включват мерки, адресиращи всички останали ЦП, ПРР ще допринесе и за тяхното осъществяване, особено по мерките, свързани с индустриални зони, ЕЕ и устойчива мобилност, инфраструктура за секторните политики, свързани с ЦП 4. Допълнителна информация за мотивите за избор на тази цел на политиката е представена в Анекс 2, т. 3.

Приоритети 1 и 2 на ПРР ще се изпълняват чрез прилагането на инструменти за интегрирано териториално развитие, вкл. ИТИ, за постигане на по-добър инвестиционен фокус, по-ефективни и ефикасни интервенции, засилен междусекторен диалог между различни заинтересовани страни. ПРР включва 2 специфични приоритета - за интегрирано градско развитие и за интегрирано териториално развитие на регионите на ниво NUTS 2. Друг приоритет по ФСП е насочен към най-засегнатите въглищни региони: Стара Загора, Кюстендил и Перник. Предвидени са и 2 приоритета за техническа помощ, за да се улесни прилагането на новия териториален подход и ФСП. Детайлна информация за изпълнението на интегрирания териториален подход е представена в Анекс 3.

Във фокуса на Приоритети 1 и 2 са всички градски общини. 10-те големи общини са в обхвата на Приоритет 1, а всички останали 40 градски общини - на Приоритет 2. С оглед насърчаване на градско-селските функционални връзки инфраструктурни инвестиции извън обхвата на общата

селскостопанска политика, попадащи в обхвата на ПРР (здравна инфраструктура, индустриални зони, устойчива градска мобилност, ЕЕ в жилищни сгради, туризъм) ще се финансират на територията и на селските общини при доказан принос към развитието на региона. Тези инвестиции също трябва да съответстват на ИТСП и на съответните карти на национално ниво. Приоритетно ще се насърчават интегрирани проекти с икономическа ориентация или реализирани от икономически оператори, водещи до икономически ползи и резултати за целевата област.

Във фокуса на инвестициите ще бъде развитието на функционални зони на база на идентифицираните възможности в ИТСП като ще се насърчават интервенции за засилване на функционалните връзки между отделните територии и населени места, вкл. и селските райони.

Интегрираният характер на инвестициите и подходът „отдолу-нагоре“ се вписват в концепцията на Новия Европейски Баухаус (НЕБ), като ПРР подкрепя приоритетно проекти в съответствие с принципите НЕБ, които предлагат достъпни, приобщаващи, устойчиви и атрактивни решения в отговор на климатичните предизвикателства.

За да се гарантира изпълнението на националните приоритети на отделните секторни политики подходът „отдолу-нагоре“ ще се осъществява в координация с подхода „отгоре-надолу“, при който се изисква съответствие на всички подпомагани интервенции с целите на секторните политики. Отговорност на компетентните национални органи е да разработят карти на услугите и инфраструктурата и да очертаят приоритетите за инвестиции в секторите: пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура. Пресечната точка между двата подхода ще се осигури на етапа на подбор на операциите чрез определените в координация с териториалните органи критерии за подбор, които ще дават приоритет на концепции и проекти, съответстващи на секторните стратегии и картите на услугите, отразени в ИТСП на ниво NUTS 2.

Основна характеристика на интегрирания териториален подход е прилагането на принципа на партньорство между различни заинтересовани страни и участници в социално-икономическия живот на определена територия. В допълнение към изискването за сътрудничество между различни организации за целите на подготовката и изпълнението на проекти, принципът на партньорство отразява и широката обществена подкрепа за финансирани проекти. Целите на проекта, целевите нужди и очакваните резултати трябва да бъдат припознати от възможно най-голям брой заинтересовани страни и обсъдени с широката общественост. Партньорството между различните общини не е задължително, но е необходимост и ще се прилага по отношение на проекти, насочени към територии с по-широк обхват. Партньорството между различни видове организации ще бъде приоритетно насърчавано.

Предвиденият интегриран териториален подход е подкрепен от Оценката на въздействието на ОПРР, която препоръчва подкрепата да бъде гъвкава, като се даде възможност за максимално отразяване на спецификите на местно ниво, както и да се обмисли предоставянето на диференцирана подкрепа за общините и районите на база на поставените цели. Подходът отдолу-нагоре в изпълнение на ИТСП в пълна степен отговаря на тези препоръки. Оценката препоръчва да се предвидят механизми, които да насърчават инвестициите в икономическо развитие, образователна и здравна инфраструктура, да се обмисли подкрепа за подпомагане идентифицирането и разработването на проекти и създаване на партньорство за инвестиции в инфраструктурни мерки за развитие на икономиката на общините и регионите и да се популяризира подкрепата и възможностите, които ще бъдат предоставени. В тази връзка се предвижда да се задели конкретен ресурс за инвестиции в сферата на образованието, социалните услуги, социалните жилища и здравеопазването, както и да се насърчават проекти за развитие на икономическите дейности. Специално внимание е отделено на техническата помощ, като се предвижда разработването и изпълнението на стратегия за популяризиране на възможностите за подкрепа, както и за подпомагане на потенциалните бенефициенти за разработването на интегрирани проекти и концепции за ИТИ.

Предвижда се повечето от секторните програми да допринесат с най-малко 10% от бюджети си за прилагането на подхода ИТИ по Приоритет 2. В тази връзка ще бъде осигурена съгласуваност и допълняемост между различните видове инвестиции.

С цел ефективност инвестициите по ПРР ще се допълват с мерки, финансирани по:

-рамкова програма „Хоризонт Европа“, вкл. инвестициите по линия на мисия „Неутрални по отношение на климата и интелигентни градове“ и мисия „Възстановяване на оксаните и водите до 2030 г.“, насочени към някои от най-големите предизвикателства в глобален мащаб за постигане на климатична неутралност, справяне с промените в климата и опазване на биоразнообразието.

-ЕФМДРА, подкрепящи растеж на устойчивата синя икономика и стимулиране развитието на общностите, занимаващи се с рибарство и аквакултури в крайбрежни и вътрешни райони.

-Програма „Цифрова Европа“ - дигитализация на културно наследство, устойчива мобилност, създаване на Единно европейско пространство на данните и прилагането на нови модели за събиране, обработка, използване и повторни използване, съхранение и сигурност на данните, съгласно Европейската стратегия за данните.

-Механизъм за свързване на Европа – цифрови технологии по отношение на устойчивата мобилност, пътна безопасност, зелена ИКТ инфраструктура и др.

УО ще насърчава стратегическото използване на обществените поръчки, вкл. усилията за професионализиране за преодоляване на пропуските в капацитета. Бенефициентите трябва да бъдат насърчавани да използват повече критерии, свързани с качеството и разходите за жизнения цикъл. Когато е възможно, екологичните и социалните съображения, както и стимулите за иновации трябва да бъдат включени в процедурите за обществени поръчки. С оглед засилване на прозрачността в процеса по възлагане на обществените поръчки, при изпълнението на ПРР ще се прилагат т.нар. Пактове за почтеност, съгласно указания и насоки на национално ниво, за което ще бъде предоставена хоризонтална подкрепа от Програма „Техническа помощ“.

Предвидените интервенции ще допринесат към следните глобални цели за устойчиво развитие на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. на ООН: 1,3,4,7,8,9,10,11,12,13.

Според индикативно разпределение на средствата по ПРР по видове интервенции, близо **30% от общия ресурс на Приоритети 1 и 2 е с принос към смекчаване на климатичните промени.** Към интервенциите с принос спадат мерките за ЕЕ на сгради и за развитието на устойчива мобилност.

ПРР ще подкрепя изпълнението на принципите 1, 3, 11, 19 и 20 на **Европейския стълб на социалните права** чрез финансиране на проекти в областта на образованието, социалните грижи и грижите за деца, жилищно настаняване.

Изпълнението на мерките, свързани с осигуряването на достъп до качествени услуги в сферата на образование, здравеопазване, социална политика, култура, спорт, общинско жилищно настаняване ще допринесат за изпълнението и на **Стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2020-2030 г.**, както и на **Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)**, при спазване на принципа за десегрегация.

ПРР се изпълнява в съответствие с **Общ дневен ред за Черно море и Морския пространствен план** при отчитане и подкрепа за осъществяване на поставените цели за устойчив растеж на синята икономика и постигане на стабилно развитие на българския черноморски регион.

ПРР подкрепя изпълнението на приоритети на **Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030** за утвърждаване на интегриран подход за превенция на бедността, както и овладяване на последиците от нейното разпространение.

Инвестициите ще бъдат съобразени с принципа за „ненанасяне на значителна вреда“ (DNSH), съгласно Регламент (ЕС) 2020/852. В процедурите за кандидатстване ще бъде заложено изискване за съответствие на проектите предложения с изискванията на DNSH, както и съответните контролни механизми.

ПРР има принос към изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (СЕСДР). Приложение Г към Доклада с препоръките на ЕК за България за 2019 г. идентифицира няколко области за сътрудничество – развитие на МСП, вкл. чрез мрежи за сътрудничество и кластери в рамките на ЦП 1; мерки за адаптация към климатичните промени и биоразнообразие, зелена инфраструктура и намаляване на замърсяването по ЦП 2; подобряване на навигацията и свързаността по реката (чрез мостове или фериботи) по ЦП 3.

СЗР и СЦР, разположени по поречието на река Дунав, ще разполагат с по-голям относителен дял от средствата по ПРР в сравнение с останалите региони, предвид допълнителната подкрепа, която получават като най-слабо развити региони.

Предвид финансовите затруднения на местните власти и необходимостта от привличане на частни инвестиции, се планира подкрепа чрез финансови инструменти да се използва само когато генерирането на приходи е очевидно възможно и/или в комбинация с БФП с цел финансиране на част от инвестиционните разходи с БФП и подобряване на финансовата жизнеспособност на инвестицията.

[1] <https://mon.bg/bg/101095>

[2] <https://rsvu.mon.bg/rsvu4/#/>

[3] <https://web.mon.bg/bg/101031>

[4] <https://strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=3607>

[5] <https://www.me.government.bg/themes/dalgosrochna-strategiya-za-obnovyavane-na-nacionalniya-sgraden-fond-ot-jilishtni-i-nejilishtni-sgradi-do-2050-g-2271-1545.html>

[6] https://www.mtc.government.bg/sites/default/files/investment_programme_approved_pk.pdf

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Таблица 1

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
5. Европа по-близко до гражданите чрез насърчаване на устойчиво и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи	RSO5.1. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони	В подкрепа на избрания полицентричен модел за развитие на националната територия и в съответствие с чл. 11 от регламента за ЕФРР, ПРР ще подкрепя устойчивото и интегрирано градско развитие. В Приложение Г от Доклада за България в рамките на Европейския семестър за 2019 г. са набелязани нужди от инвестиции с висок приоритет с цел насърчаване на интегрираното социално-икономическо развитие в големите градски райони на градовете, които показват потенциал да бъдат местните двигатели за икономическо развитие. В тази връзка градските общини за подкрепа са определени на базата на АНКПР, която определя основните полюси на растеж и съответните балансори на тези полюси. Предвижда се да продължи подкрепата за Столична община, в т.ч. и град София като метрополен град в съчетание с развитието на ограничен брой общини на центрове от II-ро йерархично ниво с национално значение. Това са Варна, Пловдив, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен. Това са основните полюси на растеж и балансори на столицата, съгласно АНКПР. Съвременна група средни градове показват потенциала да се присъединят към второ йерархично ниво и да изпълняват ролята на балансори. Предвид факта, че София доминира над всички останали градове и в цяла Западна България няма изявен балансир от второ или

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		трето ниво, се предвижда целенасочена подкрепа за развитието на две от градските общини с потенциал да преминат в по-горно ниво, а именно – Видин и Благоевград. Те са избрани във връзка със стратегическото им положение и конкретните потенциали на територията им, а според АНКПР заслужават специално стимулиране, за да могат да организират по-успешно територията на най-отдалечените северна и южна части на Западна България. В Северна България, съгласно АНКПР, ще доминират двата големи града от 2-ро ниво Русе и Плевен, но като техен равнопоставен партньор ще се развива Велико Търново, който показва възможности и тенденции да премине от 3-то към 2-ро йерархично ниво. За да се насърчи балансираното развитие на националната територия в съответствие с препоръчания в АНКПР модел, се предвижда в рамките на тази специфична цел ПРР да подкрепя и общините Благоевград, Видин и Велико Търново, които имат съществена роля за предоставяне на основни услуги за населението, за привличане на инвеститори и създаване на възможности за работа.
5. Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчиво и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи	RSO5.2. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността, в райони, различни от градските райони	Опитът от двата програмни периода показва, че подходът, използван за определяне на финансирането от ЕС въз основа на секторни приоритети и за различно третиране и разграничаване на градските и селските райони, води до нееднородна конкуренция между общините и до задълбочаване на междурегионалните, вътрешно-регионалните и

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		дори общинските дисбаланси. Цялостното отношение, възгледи и перспективи за регионалното развитие трябва да бъдат преразгледани, както по отношение на синергиите между интервенциите на различните програми, така и на нивото, на което ще бъдат реализирани инвестициите (община, област, регион). Необходими са повече политики, базирани на конкретните територии, съответстващи на местните нужди и специфични потенциали на всяка територия. Както е посочено в доклада за Европейския семестър за 2019 г., по-малките градове и околните територии са изправени пред предизвикателства, подобни на тези в селските райони и способността им да задържат или привличат хора много зависи от връзките между тях и големите центрове. За да се насърчи балансираното развитие на територията и в съответствие с препоръките на доклада, ще се подкрепят по-малките икономически центрове и техните връзки с големите центрове на икономическа дейност въз основа на интегрирани териториални стратегии за развитие на територията на шестте региона от ниво NUTS2. Това ще насърчи развитието на функционални зони и мрежи на градовете, както и тяхната по-добра свързаност, за да се намали разделението между градските и селските райони. Фокусът ще бъде насочен към засилване на икономическото развитие с цел увеличаване на икономическия потенциал и използване на местните ресурси и възможности по интегриран начин. Способността на регионите да задържат населението и да

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
8. Осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода към постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение	ISO8.1. Осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода към постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение	Привличат хора зависими от тяхната свързаност, но и от стандарта на живот и предоставянето на основни услуги. Ще бъдат насърчавани мерки за развиване на икономически потенциал, мобилност и привлекателна жизнена среда с възможности за образование, забавление, култура, спорт, работа и свободно време, за да се помогне за справяне с проблема на демографския дисбаланс. В съответствие с препоръките на доклада, ще се предприемат действия за подобряване на достъпа до образование, заетост, здравеопазване и социална уязвимост в най-нуждаещите се и в най-уязвимите региони.
		По данни на НСИ за 2020 г., в производството на първична енергия в страната делът на енергията от въглища и твърди горива от тях (34%) е по-малък от този на ядрената енергия (40%), като делът на енергията от ВИ и биогорива е само с 10% по-малък (24%). За сравнение, делът на въглищата и твърдите горива от тях през 2019 г. е 40%, а този на ВИ и биогорива – 22%. Потенциално директните засегнати работници от прехода към климатично неутрална икономика в трите региона (Стара Загора, Кюстендил и Перник) са близо 13 000 – за област Кюстендил най-висока е концентрацията на засегнатите работни места в общините Бобов дол, Дупница и Кюстендил, за област Перник – Перник и Радомир, а за област Стара Загора – Раднево и Гълъбово, наред с главния градски и икономически център Стара Загора. Макар че трите целеви района притежават различна степен на уязвимост към

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		прехода, те са изправени и пред общи тенденции и предизвикателства (напр. обезлюдяване, застаряващо население, доминиране на МСП). С най-висок потенциал за преход е област Стара Загора поради възможност за запазване на енергийния профил на региона чрез нови индустриални производства с висока добавена стойност в областта на чистите технологии, оползотворяващи възможностите на наличната инфраструктура, човешки капитал и терени. Диаметрално противоположна е уязвимостта на област Перник, тъй като алтернативните икономически дейности, които биха заменили добива на въглища и производството на енергия от въглища, не могат да компенсират БДС, генерирана понастоящем от минния и енергийния сектор. Близостта на областите Перник и Кюстендил до София не е фактор за растеж, а по-скоро причина за негативни тенденции като "изтичане на мозъци", оттегляне на работна ръка и инвестиции и други регионални предизвикателства. Това отключва и паралелна потребност от целенасочени мерки в посока преодоляване не само на отрицателното въздействие на прехода към климатично неутрална икономика, но преодоляване на агломерационната "сянка" на столицата София.

* Специални приоритети според Регламента относно ЕСФ+

2. Приоритети

Позоваване: член 22, параграф 2 и член 22, параграф 3, буква в) от ROP

2.1. Приоритети, различни от техническа помощ

2.1.1. Приоритет: 1. Интегрирано градско развитие

2.1.1.1. Специфична цел: RSO5.1. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от ROP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от ROP и член 6 от Регламента за ЕСФ+;

Ще бъдат подкрепени 10 градски общини в България, основни центрове на растеж, съгласно актуализираната НКПР: Видин, Плевен, Русе, Велико Търново, Варна, Бургас, Стара Загора, Пловдив, Столична община и Благоевград. Тези общини образуват общо 4 градски клъстера, разпределени по региони за планиране от ниво 2. Всеки клъстер разполага с отделен бюджет, в рамките на който се изпълняват съвместни проекти, за да се постигнат по-големи резултати и ефект на съответната територия. С цел развитие на функционални зони и засиляване на функционалните връзки между големите градски общини и граничещите с тях селски общини инвестициите, насочени към индустриални зони/паркове, пътна инфраструктура и устойчива мобилност ще се финансират и за териториите на съседни селски общини, когато са включени в интегрирани проекти на градските общини. Мерките за устойчива градска мобилност ще бъдат допустими на територията и на селски общини, които не граничат с градски, при ясно обосноваване необходимост и интегриран характер на инвестицията.

Ще се подпомагат мерки, които отговарят на следните изисквания:

1. Да бъдат предвидени в плановете за интегрирано развитие на общините (ПИРО), разработени от местните общински власти (подход „отдолу-нагоре“).

2. За секторите пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура – да съответстват на картите на нуждите в сектора, изготвени от държавните органи, отговорни за разработването на съответните политики и надлежно отразени в ПИРО (подход „отгоре-надолу“). Съответствие с картите няма да се изисква за общински пътища и нова образователна инфраструктура.

Съответствието на планираните за реализация мерки с ПИРО, както и с национални стратегии и картирането в съответните сектори, ще бъде проверявано от териториалните органи на общинско ниво, осъществяващи предварителния подбор на проектни идеи. Наличието на съответствие ще бъде част от критериите за допустимост на операциите.

За мерките в областта на социалното включване, жилищното осигуряване, образованието и здравеопазването с заделян ресурс в размер на над 132,2 млн. евро, който следва да бъде използван само за инвестиции в тези области.

Ще се подпомагат следните дейности:

- **Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност:** Инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове и др. инфраструктура за иновации и развитие на МСП.

- **Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития:** Кампани за повишаване на осведомеността и всички видове мерки за ЕЕ в сградите, включително конструктивно (и сейсмично) укрепване, системи за отопление и климатизация, интегрирани инсталации за възобновяема енергия на място, оборудване за зареждане на електромобили, цифровизация на сградите, зелена инфраструктура и др.

Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност: Мерките могат да включват всички видове инвестиции в инфраструктура и оборудване, вкл., но не само: разработване на ПУГМ, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта, подмяна на подвижния състав на обществения транспорт с екологично чист, зарядна инфраструктура за чисти превозни средства, велосипедна и пешеходна мрежа, транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт,

велосипедна и пешеходна мрежа, мерки за подобряване на достъпността и безопасността на транспорта, подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, железопътен, въздушен, вътрешноводен и морски транспорт, като част от реализиране на интермодални превози и др.

- **Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност:**

- подобряване на функционалните връзки между териториите чрез инвестиции в пътища от I, II и III клас от републиканската пътна мрежа^[1] на територията на 10-те градски общини извън TEN-T мрежата;

- подобряване на свързаността между териториите и създаване на функционални връзки чрез инвестиции в местни общински пътища на територията на 10-те градските общини (на базата на подход „отдолу-нагоре“), при солидна обособка и при доказана нужда за постигане целите на социално включване и икономическо развитие);

- обособяване на ленти за велосипеден транспорт, където е подходящо;

- мерки за цифровизация на транспорта по пътната мрежа с цел намаляване на емисиите на парникови газове;

- всички видове мерки за пътна безопасност, включително ИТС, превенция и повишаване на осведомеността и т.н.

- развитие на инфраструктура за алтернативни горива по новоизградените или модернизирани пътища.

[1] Съгласно чл. 3 от Закона за пътищата

- **Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства:**

- изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, включително физически елементи на градската среда и зелена инфраструктура за сгради и междублокови пространства;

- мерки за повишаване на сигурността, вкл. пътна безопасност и подобряване на готовността на институциите да реагират в случай на инциденти;

- обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики, при спазване на принципа за несегрегация.

• **Образователна инфраструктура и оборудване** (вкл. училищни автобуси) за предучилищно, училищно и висше образование, както и детски ясли и градини.

Инвестициите в обекти от предучилищното и училищното образование следва да отговарят на изискванията, регламентирани в националното законодателство и да включват определен набор от мерки, препоръчани от МОН (спортни площадки, площадки за игри или за безопасност на движението, дидактически материали, уреди за пречистяване на въздуха и др.). Няма да се подкрепят инвестиции в STEM.

• **Здравна и социална инфраструктура** и оборудване за предоставяне на здравни, интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността, както следва:

- подпомагане на общопрактикуващи лекари (индивидуални и групови практики) с фокус върху отдалечените и труднодостъпни места; мобилни кабинети в подкрепа на провеждане на информационни кампании и профилактика;
- обновяване на медицинската апаратура в болниците, свързана с диагностика на сърдечно-съдови и онкологични заболявания;
- ново строителство на общинска здравна инфраструктура при наличие на солидна обосновка за необходимостта от допълнителен капацитет и в съответствие с картата на здравните услуги;
- изграждане и оборудване на нови социални услуги в общността за резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст (без увреждания и с възможност за самообслужване) - част от реформата в Дългосрочната грижа; нови интегрирани здравно-социални услуги в общността за резидентна грижа за възрастни хора с трайни увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи и възрастни хора, които не могат да се обслужват сами и се нуждаят от постоянни медицински грижи - част от реформата в Дългосрочната грижа; нови социални услуги в общността за спешно настаняване и осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация; базирани в общността центрове за ранно детско развитие за подкрепа на деца и техните родители и семейства (предоставящи основно дейности за консултиране, обучение и терапия, както и работа в общността, застъпничество и посредничество).

• **Жилищно настаняване:**

- Осигуряване на модерно и достъпно жилищно настаняване, вкл. и на уязвими групи от население и други групи в неравностойно положение, включително ромите;

- подкрепа за прилагане на иновативни подходи за финансиране на жилищната политика в общините;

- насърчаване на архитектурния дизайн и изграждането на жилища, прилагачи принципи за устойчивост на околната среда, със специално внимание към смекчаването и адаптирането на изменението на климата;

• **Култура, спорт и туризъм:**

- инфраструктура и оборудване за масов спорт;

- съхранение и развитие на културното наследство: инфраструктура и оборудване за културни организации, обекти и сгради, включително създаване на ключови регистри и дигитализация на културни ценности; разработване на планове за опазване и управление на обектите на недвижимото културно наследство;

- съхранение и развитие на природното наследство, вкл. инвестиции в инфраструктура за планински туризъм (напр. хижни и заслони);

- общодостъпна дребномашабна инфраструктура и меки мерки за насърчаване развитието на местни забележителности и атракции, включително популяризирането на устойчиви форми на туризъм: екотуризъм (отговорно пътуване до природни места без да се засяга дивата природа), селски (насърчаващ алтернативна застоп в селските райони), културен (развитие на културни забележителности и атракции опазващи културното наследство, както и активно изживяване и участие в културни прояви и творчески процеси), крайбрежен и морски (с внимание към околната среда и местните традиции, свързани с рибарство и аквакултури).

Видовете действия са оценени като съвместими с принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като:

- не се очаква те да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради своето естество;
- те са оценени като съвместими съгласно НРБУ;
- са оценени като съвместими съгласно техническото ръководство по МВУ.

Допълнителна информация за дейностите е представена в Анекс 4.

Допълнителна информация за демаркацията и допълняемостта на дейностите по ПРР и НРБУ е представена в Анекс 8.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Допустими бенефициенти по Приоритет 1 на ПРР са широк кръг заинтересовани страни, като приоритет ще се дава на партньорства на различни заинтересовани страни, действащи на съответната територия, включително държавни органи, областни администрации и общински власти; представителите на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации); представители на бизнеса (предприятия), научната общност; сдруженията на собствениците на сгради в режим на етажна собственост.

Същевременно основна целева група на подкрепата в рамките на Приоритет 1 е населението на територията на 10-те големи градски общини, включително градските центрове и населените места, попадащи в обхвата на общините, техните посетители и гости, както и населението на съседни селски общини и населени места, образуващи общи функционални зони с градовете.

Инициатор на проектна идея може да бъде всяка заинтересована страна на територията на целевите общини.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

За да се гарантира, че нуждите на най-нуждаещите се лица и общности са удовлетворени, проектите, насочени към уязвими групи, вкл. роми, както и най-нуждаещите или лишени от основни услуги райони, ще получат приоритет по време на процеса на подбор чрез специфични критерии

и по-високи точки, като същевременно не се допуска сегрегация.

Мерките в социална и здравна инфраструктура трябва да се основават на резултатите от индивидуалните оценки на нуждите и картата на инфраструктурата и услугите. Индивидуалната оценка на нуждите ще включва опциите, които са били предложени на засегнатите лица, и преглед на това, което са избрали. Трябва да е ясно дали лицата биха предпочели варианти, които все още не съществуват, но за които са необходими инвестиции. В този случай трябва да се даде приоритет на реализирането им. Кътирането се основава на преглед на текущия брой услуги за резидентни грижи, нерезидентни семейни и базирани в общността услуги, като се вземат предвид териториалните неравенства и демографските предизвикателства. Инвестициите трябва да бъдат в съответствие и да допринесат за стратегията за деинституционализация и политиките и правни рамки на ЕС за правата на човека: КПХУ на ООН, вкл. Общ коментар 5 и заключителните бележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания, Европейския съюз на социалните права и Стратегията за правата на хората с увреждания, при надлежно зачитане на принципите на равенство, свобода на избор, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на сегрегация. Някои инвестиции няма да бъде стъпка назад в стратегията за деинституционализация или да допринесе за създаването на нови услуги, които не са в пълно съответствие с КПХУ на ООН. Следвайки принципа на партньорство, независими органи за основните права и организации за правата на човека ще бъдат включени в етапите на програмиране, изпълнение, мониторинг, оценка на инвестициите в социална и здравна инфраструктура, за да се гарантира зачитането на принципите на независим живот, несегрегация и недискриминация. За да се осигури измерването на ефекта от интервенциите върху населението от уязвими групи още по време на изпълнението на програмата и да се улесни оценката ѝ, съвместно с НСИ ще бъде разработена специална методология за събиране на данни.

Повече информация има в Анекс 5 Уязвими групи.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Интегрираното градско развитие се осъществява чрез др. териториален инструмент по ЦП5 - интегриран приоритет за територията на определени 10 градски общини, съгласно АНКПР. Финансирането ще се извършва въз основа на териториални стратегии (ПИРО), разработени под отговорността на териториални органи (общински администрации), които ще изпълняват функции, свързани с предварителния подбор на проектни идеи.

Ще се подкрепят най-нуждаещите се територии в общините, определени в ПИРО като зони с неблагоприятни характеристики и/или като зони със социални, икономически или екологични проблеми: Най-малко 10% от бюджета по този приоритет ще бъде заделен за интервенции в такива територии, определени в ПИРО, като това ще бъде проверявано на етапа на оценка на проектите предложения.

10-те общини формират 4 кълстера в районите от ниво 2. Разпределението на ресурса е по методологията. Всеки кълстер има отделен индикативен бюджет. За ЮЗР са предвидени 100 млн. евро (ЕФРР).

Разпределение на ресурса:

Видин и Плевен 21,57%

Русе, В. Търново, Варна 27,79%
Бургас, Ст. Загора, Пловдив 27,61%
Столична община и Благоевград 23,03%

Възможностите за кандидатстване са със следните типове проекти:

1. ТИП 1 - на територията на една община;
2. ТИП 2 - на територията на един клъстер;
3. ТИП 3 - на територията на цялата страна: Партньорство между бенефициенти по Приоритети 1 и 2 за изпълнение на ИТИ.

За проекти тип 1 и 2, препоръчително е бенефициентите да разходват до 70% от средствата на клъстера. Подборът е на 2 фази - чрез предварителен подбор на проектни идеи от териториалния орган и оценка на проектни предложения от УО.

Необходим е интегриран характер на инвестициите, което е елемент от подбора на проектни идеи. Съответствието с изискванията за интегриран проект ще бъде част от оценката:

- 1) интегрират се няколко типа заинтересовани страни,
- 2) обхващат се различни административни територии,
- 3) включват се интервенции от различни сектори.

По-развитите големи градски агломерации следва да осъществяват съвместни проекти с други територии извън общинските административни граници. Препоръчително е останалите 30% от ресурса на всеки клъстер да се използват за участие в концепции за ИТИ (проекти тип 3). Бенефициентите трябва да получат писмо за подкрепа от териториалния орган за съответствие на проектната идея с ПИРО.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Предвидените инструменти за прилагане на ПРР 2021-2027 насърчават партньорството между всички нива и територии, включително осъществяването на междурегионални, трансгранични и транснационални действия.

Предвидено е мерките да се осъществяват в съответствие с ПИРО, а в ПИРО се дефинират зони за въздействие, като един от видовете зони са за коопериране със съседни общини. Това дава възможност за по-добро планиране на съвместни мерки. В допълнение, бенефициентите могат да участват в концепции за ИТИ, вкл. реализирани на територията на различни региони от ниво 2, тъй като концепциите за ИТИ могат да включват интервенции на територията на един или повече региона.

С цел да се насърчи приноса към СЕСДР при подбора на проектни идеи по ПРР ще се дават допълнителни точки за проекти, които се предвижда да се изпълняват координирано или съвместно с партньори от други държави в обхвата на СЕСДР. Допълнителни точки ще се присъждат и за

проекти, изпълнявани координирано или съвместно с партньори от други държави от Черноморския район.

Мерките ще се допълват от интервенциите по Програмите за трансгранично сътрудничество чрез финансирането на меки мерки и дребномащабни дейности, включително транснационалната програма „Черноморски басейн“ 2021-2027 и Програмата „Дунав“ 2021 – 2027. Последната се предвижда да финансира изпълнението на Дунавския маршрут Евровело 6 и в тази връзка ще се подпомагат приоритетно проекти за велосипедна инфраструктура, свързваща Дунавския маршрут с туристически дестинации във вътрешността на страната.

ПРР ще подпомага с приоритет съвместни проекти с партньори от други страни и ще може да финансира дейности на територията на други страни, когато допринасят за изпълнението на целите на програмата, като дава допълнителни точки за такива проектни предложения.

Териториалният инструмент по Приоритет 1 е отворен за участие на бенефициенти/партньори от други страни, при спазване на общите принципи и изисквания на интегрирания териториален подход.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

- Икономическа активност – кредити и гаранции за мерки за бизнес и предприемачество
 - ЕЕ - За собственици/ ползватели ФИИ в комбинация с БФП и приоритет на домакинства в риск от енергийна бедност. Капиталови отстъпки при по-висок клас на енергопотребление. Кредитни линии и гаранции на ЕСКО компании.
 - Уст. мобилност – ФИИ за финансиране на самоучастие. За генериращи приходи и/или спестявания компоненти - инвестиционни или оборотни кредити с вградени гаранции, niekoľихвени кредити с грантов компонент
 - Спорт – инвестиционни кредити с вградени или индивидуални гаранции
 - Зелена инфр. и сигурност в общ. пространства - инвестиционни кредити и вградени или индивидуални гаранции
 - Туризм и култура - комбинирана подкрепа - инвестиционни кредити и вградени или индивидуални гаранции
 - Образование - инвестиционни или оборотни кредити с вградени или индивидуални гаранции
 - Здр. и соц. инфр. - инвестиционни или оборотни кредити с вградени гаранции
- За спортна, културна, образователна и здравна инфр. ФИИ в комбинация с БФП или самостоятелно при жизнеспособни проекти
- Допуска се комбинирано финансиране и в една операция
- ФИИ се изпълняват съгласно законодателството

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от ROP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинана цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO18	Жилища с подобрени енергийни характеристики	жилишни сгради	12,00	249,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO19	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	квадратни метри	595,00	11 906,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO36	Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	хектари	0,00	3,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO44	Дължина на новите или подобрени пътища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	0,00	1,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO46	Дължина на реконструирани или модернизирани пътища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	0,00	4,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO57	Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт	пътници	0,00	723,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO58	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подпомагане	km	0,00	12,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO59	Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки)	станции за зареждане с гориво/електроенергия	0,00	34,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO65	Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилищно настаняване	лица	4,00	82,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO66	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения	лица	42,00	836,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO67	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения	лица	157,00	3 136,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCO69	Капацитет на нови или модернизирани	лица/година	3 220,00	64 400,00

1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		здравни заведения	лица/година	7,00	145,00
				RCO70	Капацитет на нови или модернизирани структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)			
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	лица	1 312 430,00	1 312 430,00
				RCO74				
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подпомагане	приноси към стратегии	2,00	2,00
				RCO75				
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		Интегрирани проекти за териториално развитие	проекти	0,00	3,00
				RCO76				
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	културни и туристически обекти	0,00	5,00
				RCO77				
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход		Незастроени площи, съзидани или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри	5 798,00	115 951,00
				RCO114				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Жилища с подобрени енергийни характеристики	жилищни сгради	42,00	832,00
				RCO18				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	квадратни метри	1 993,00	39 860,00
				RCO19				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	хектари	1,00	8,00
				RCO36				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Дължина на новите или подобрени пътнища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	0,00	3,00
				RCO44				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Дължина на реконструираните или модернизирани пътнища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	1,00	13,00
				RCO46				
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт	пътници	0,00	2 419,00
				RCO57				

I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO58	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпускат подпомагане	km	0,00	42,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO59	Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки)	станции за зареждане с гориво/електроенергия	0,00	114,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO65	Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилищно настаняване	лица	14,00	273,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO66	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения	лица	140,00	2 800,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO67	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения	лица	525,00	10 499,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO69	Капацитет на нови или модернизирани здравни заведения	лица/година	10 780,00	215 600,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO70	Капацитет на нови или модернизирани структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)	лица/година	25,00	486,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO74	Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	лица	1 368 950,00	1 368 950,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO75	Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подпомагане	приноси към стратегии	8,00	8,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO76	Интегрирани проекти за териториално развитие	проекти	0,00	12,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO77	Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	културни и туристически обекти	1,00	18,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO114	Незастроени площи, съзидани или	квadratни метри	19 409,00	388 183,00

			развити региони	реhabилитирани в градските райони		
--	--	--	-----------------	-----------------------------------	--	--

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от ROP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментара
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR26	Годишно първично енергийно потребление (от което: жилища, обществени сгради, предприятия, други)	MWh/g.	16 683,00	2021	7 461,00	ИСУН	
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	3 608,00	2021	1 734,00	ИСУН	
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR55	Годишен брой ползватели на новозградени, реконструирани, усъвършенствани или модернизирани пътища	пътник/km/година	910 130,00	2021	1 337 658,00	АПИ, ИСУН	
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR62	Годишен брой ползватели на нов или модернизирани обществен транспорт	потребители/година	2 601,00	2021	2 653,00	ИСУН	
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR67	Годишен брой ползватели на ново или модернизирано социално жилищно настаняване	потребители/година	0,00	2021	73,00	ИСУН	
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR70	Годишен брой ползватели на нови	потребители/година	602,00	2021	753,00	ИСУН	

I	RSO5.1	ЕФРР	Преход		или модернизирани детски заведения	потребители/година	2 681,00	2021	2 823,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR71	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения	потребители/година	0,00	2021	633 739,00	Министерство на здравеопазването, ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR73	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни заведения	потребители/година	0,00	2021	115 951,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR74	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани заведения за социални грижи	потребители/година	0,00	2021	107 541,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	RCR95	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура	лица	0,00	2021	184	Министерство на здравеопазването, ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	I	Подкрепени общопрактикуващи лекари в страната	брой	55 851,00	2021	24 978,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR26	Годишно първично енергийно потребление (от къщи: жилищна, обществени сгради, предприятия, други)	MWh/t.	12 080,00	2021	5 806,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	3 046 957,00	2021	4 478 247,00	АПИ, ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR55	Годишен брой ползватели на новостроени, реконструирани, усъвършенствани или модернизирани	пътници/km/година					

I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR62	Годишен брой ползватели на нов или модернизирани обществени транспорт	потребители/година	8 709,00	2021	8 884,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR67	Годишен брой ползватели на ново или модернизирано социално жилище настаняване	потребители/година	0,00	2021	246,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR70	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани детски заведения	потребители/година	2 016,00	2021	2 520,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR71	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения	потребители/година	8 977,00	2021	9 449,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR73	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни заведения	потребители/година	0,00	2021	2 121 649,00	Министерство на здравеопазването, ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR74	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани заведения за социални грижи	потребители/година	0,00	2021	388 183,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR95	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура	лица	0,00	2021	360 030,00	ИСУН	
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	I	Подкрепени общопрактикуващи лекари в страната	брой	2021	2021	616	Министерство на здравеопазването, ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентирано разпределение на програмните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от ROP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	019. Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Save, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	560 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомогателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	6 000 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	043. Изграждане на нови енергийно ефективни сгради	4 300 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомогателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	4 000 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	073. Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени	5 850 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	077. Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	840 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	079. Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	1 700 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	081. Инфраструктура за чист градски транспорт	2 100 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	082. Подвижен състав за чист градски транспорт	9 450 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	083. Велосипедна инфраструктура	2 310 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	084. Цифровизация на градския транспорт	1 260 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	086. Инфраструктура за алтернативни горива	5 040 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	090. Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп	3 600 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	093. Други реконструирани или модернизирани пътища (магистрала, национален, регионален или местен път)	3 200 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	095. Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: автомобилен транспорт	1 200 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	121. Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	2 880 000,00

I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	122. Инфраструктура за начално и средно образование	2 520 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	123. Инфраструктура за висше образование	2 640 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	124. Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	2 160 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	126. Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидати за такива)	1 500 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	127. Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	6 000 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	128. Инфраструктура за здравеопазването	2 880 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	129. Оборудване за здравеопазване	2 880 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	130. Мобилни активи в областта на здравеопазването	1 200 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	131. Цифровизация в областта на здравеопазването	480 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	165. Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	4 000 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	166. Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	5 500 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	168. Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	13 950 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	019. Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Sage, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	4 926 814,08
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	20 054 874,12
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	043. Изграждане на нови енергийно ефективни сгради	10 963 331,19
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	13 369 916,08
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	073. Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени	19 553 502,27
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	077. Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	2 727 462,88
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	079. Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	5 682 214,33

1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	081. Инфраструктура за чист градски транспорт	6 818 657,20
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	082. Подвижен състав за чист градски транспорт	30 683 957,40
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	083. Велосипедна инфраструктура	7 500 522,92
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	084. Цифровизация на градския транспорт	4 091 194,32
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	086. Инфраструктура за алтернативни горива	16 364 777,28
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	090. Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп	12 032 924,47
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	093. Други реконструирани или модернизирани пътища (магистрала, национален, регионален или местен път)	10 695 932,86
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	095. Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: автомобилен транспорт	4 010 974,82
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	121. Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	6 818 657,20
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	122. Инфраструктура за начално и средно образование	6 818 657,20
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	123. Инфраструктура за висше образование	8 182 388,64
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	124. Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	7 159 590,06
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	126. Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава)	3 509 602,97
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	127. Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	14 038 411,88
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	128. Инфраструктура за здравеопазването	15 228 334,42
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	129. Оборудване за здравеопазване	13 436 765,66

			развити региони			
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		130. Мобилни активи в областта на здравеопазването	6 718 382,83
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		131. Цифровизация в областта на здравеопазването	4 478 921,89
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		165. Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	13 369 916,08
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		166. Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	18 383 634,61
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		168. Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	46 627 582,34
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони		170. Подобрване на капиталета на програмните органи и органите, свързани с усвояването на фондове	1 875 000,00
I	RSO5.1	Общо				436 122 902,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	87 000 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	6 500 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	1 300 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	5 200 000,00
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	292 670 674,74
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	21 726 113,63
I	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	4 345 222,73

1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	17 380 890,90
1	RSO5.1	Общо			436 122 902,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	19. Друг вид териториален инструмент — Функционални градски области	100 000 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	19. Друг вид териториален инструмент — Функционални градски области	336 122 902,00
1	RSO5.1	Общо			436 122 902,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO5.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	100 000 000,00
1	RSO5.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	336 122 902,00
1	RSO5.1	Общо			436 122 902,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+.

2.1.1. Приоритет: 2. Интегрирано териториално развитие на регионите

2.1.1.1. Специфична цел: RSO5.2. Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността, в райони, различни от градските райони (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от ROP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от ROP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Всички средни и по-малки градски общини, с изключение на 10-те общини по Приоритет 1, ще имат възможност да получат подкрепа. Съвместно с Министерството на земеделието е определена нова дефиниция за селска община (община, в която няма населено място с повече от 15 000 жители) и на тази база в обхвата на Приоритет 2 попадат 40 общини - Враца, Ловеч, Лом, Монтана, Троян, Габрово, Горна Оряховица, Севлиево, Разград, Свищов, Силистра, Добрич, Търговище, Шумен, Сливен, Ямбол, Нова Загора, Айтос, Карнобат, Казанлък, Свиленград, Харманли, Димитровград, Кърджали, Хасково, Асеновград, Велинград, Смолян, Пазарджик, Пещера, Панагюрище, Карлово, Ботевград, Гоце Делчев, Дупница, Кюстендил, Перник, Петрич, Самоков, Сандански.

С цел засилване на градско-селските връзки и функционални зони, ПРР ще подкрепя интервенции на цялата територия на страната за мерките, които попадат извън обхвата на СПЗСР като здравна инфраструктура, енергийна ефективност на жилищни сгради, туризъм, индустриални зони/паркове, пътна инфраструктура и устойчива мобилност. Така цялата територия на страната ще има достъп до финансиране за осъществяване на ИТИ в съответствие с интегрираните териториални стратегии на районите от ниво NUTS 2. Мерките за устойчива градска мобилност ще бъдат допустими на територията и на селски общини, които не граничат с градски, при ясно обоснована необходимост и интегриран характер на инвестицията.

Ще се подпомагат мерки съгласно следните изисквания:

1. Да бъдат предвидени в ИТСР на регионите от ниво 2 (подход отдолу-нагоре).

2. За секторите пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура – да съответстват на картите на нуждите в сектора, изготвени от органите, отговорни за съответните политики, и отразени в ИТСР (подход отгоре-надолу). Съответствие с картите няма да се изисква за общински пътища и нова образователна инфраструктура.

За мерките в областта на социалното включване, жилищното осигуряване, образованието и здравеопазването в рамките на Приоритет 2 е заделен ресурс в размер на над 355,7 млн. евро, който следва да бъде използван само за инвестиции в тези области.

Ще се подкрепят следните дейности:

• **Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност:**

- Инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове и др. инфраструктура за иновации и развитие на МСП.

• **Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития:** кампании за повишаване на осведомеността и всички видове мерки за ЕЕ в сградите, вкл. конструктивно (и сейсмично) укрепване, системи за отопление и климатизация, интегрирани инсталации за възобновяема енергия на място, оборудване за зареждане на електромобили, цифровизация на сградите, зелена инфраструктура и др.

• **Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност:** Мерките могат да включват всички видове инвестиции в инфраструктура и оборудване, вкл.: разработване на ПУГМ, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта, подмяна на подвижния състав на обществен транспорт с екологично чист, зарядна инфраструктура за чисти превозни средства, велосипедна и пешеходна мрежа, транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт, велосипедна и пешеходна мрежа, мерки за подобряване на достъпността и безопасността на транспорта, подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, железопътен, въздушен, вътрешноводен и морски транспорт, като част от реализиране на интермодални превози и др.

Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност:

- подобряване на свързаността между териториите чрез инвестиции в пътища от I, II и III клас от републиканската пътна мрежа извън TEN-T мрежата на територията на цялата страна;
- подобряване на свързаността между териториите и създаване на функционални връзки чрез инвестиции в местни общински пътища на територията на градските общини (на базата на подход „отдолу-нагоре“; при солидна обосновка и доказана нужда за постигане целите на социално включване и икономическо развитие);
- обособяване на ленти за велосипеден транспорт, където е подходящо;
- мерки за цифровизация на транспорта по пътната мрежа с цел намаляване на емисиите на парникови газове;
- всички видове мерки за пътна безопасност, ИТС, превенция и повишаване на осведомеността и др.
- развитието на инфраструктура за алтернативни горива по новозградени или модернизирани пътища.

• **Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства като:**

- изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, вкл. физически елементи на градската среда и зелена инфраструктура за сгради и междублокови пространства;
- мерки за повишаване на сигурността, вкл. пътна безопасност и подобряване на готовността на институциите да реагират в случай на инциденти;
- обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики, при спазване на принципа за несегрегация.

Образователна инфраструктура и оборудване (включително училищни автобуси) за предучилищно, училищно и висше образование, както и детски ясли и градини.

Инвестициите в обекти от предучилищното и училищното образование следва да отговарят на изискванията, регламентирани в националното законодателство и да включват определен набор от мерки, препоръчани от МОН (като спортни площадки, площадки за игри или за безопасност на движението, дидактически материали, уреди за пречистване на въздуха и др.). Няма да се подкрепят инвестиции в STEM.

- **Здравна и социална инфраструктура** и оборудване за предоставяне на здравни, интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността.
- подпомагане на общопрактикуващи лекари (индивидуални и групови практики) с фокус върху отдалечените и труднодостъпни места; мобилни кабинети в подкрепа на провеждане на информационни кампании и профилактика;
- обновяване на медицинската апаратура в болниците, свързана с диагностиката на сърдечно-съдови и онкологични заболявания;
- ново строителство на общинска здравна инфраструктура при наличие на солидна обстановка за необходимостта от допълнителен капацитет и в съответствие с картата на здравните услуги;
- изграждане и оборудване на нови социални услуги в общността за резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст (без увреждания и с възможност за самообслужване) - част от реформата в Дългосрочната грижа; нови интегрирани здравно-социални услуги в общността за резидентна грижа за възрастни хора с трайни увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи и възрастни хора, които не могат да се обслужват сами и се нуждаят от постоянни медицински грижи - част от реформата в Дългосрочната грижа; нови социални услуги в общността за успешно настаняване и осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация; базирани в общността центрове за ранно детско развитие за подкрепа на деца и техните родители и семейства (предоставящи основно дейности за консултиране, обучение и терапия, както и работа в общността, застъпничество и посредничество).

Жилищно настаняване:

- Осигуряване на модерно и достъпно жилищно настаняване, вкл. и на уязвими групи от население и други групи в неравностойно положение, вкл. ромни;
- подкрепа за прилагане на иновативни подходи за финансиране на жилищната политика в общините;
- насърчаване на архитектурния дизайн и изграждането на жилища, прилагащи принципи за устойчивост на околната среда, със специално внимание към смекчаването и адаптирането на изменението на климата;

• **Култура, спорт и туризъм:**

- инфраструктура и оборудване за масов спорт;
- съхранение и развитие на културното наследство: инфраструктура и оборудване за културни организации, обекти и сгради, вкл. за създаване на ключови регистри и дигитализация на културни ценности; разработване на планове за опазване и управление на обектите на недвижимото културно наследство;
- съхранение и развитие на природното наследство, вкл. инвестиции в инфраструктура за планински туризъм (напр. хижи и заслони);
- общодостъпна дребномащабна инфраструктура и меки мерки за насърчаване развитието на местни забележителности и атракции, включително популяризирането на устойчиви форми на туризъм: екотуризм (отговорно пътуване до природни места без да се засяга дивата природа), селски туризъм (насърчаващ алтернативна застоп в селските райони), културен туризъм (развитие на културни забележителности и атракции опазващи културното наследство, както и активно изживяване и участие в културни прояви и творчески процеси), крайбрежен и морски туризъм (с внимание към околната среда и местните традиции, свързани с рибарството и аквакултурите).

Видовете действия са оценени като съвместими с принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като:

- не се очаква те да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради своето естество;
 - те са оценени като съвместими съгласно Плана за възстановяване и устойчивост;
 - са оценени като съвместими съгласно техническото ръководство по Механизма за възстановяване и устойчивост.
- Допълнителна информация за дейностите е представена в Анекс 4 Интервенции на Фондовете.
- Допълнителна информация за демаркацията и допълняемостта на дейностите по PRR и по НРВУ е представена в Анекс 8.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Допустими бенефициенти по Приоритет 2 на PRR са широк кръг заинтересовани страни, като приоритет ще се дава на партньорства на различни заинтересовани страни, действащи на съответната територия, включително държавни органи, областни администрации и общински власти; представителите на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации); представители на бизнеса (предприятия), научната общност, сдруженията на собствениците на сгради в режим на етажна собственост.

Същевременно основната целева група на подкрепата е населението на всички 40 градски общини, които ще бъдат подпомогнати в рамките на Приоритет 2 на PRR, техни посетители и гости, както и населението на съседни селски общини и населени места, образувачи общи функционални зони. Имайки предвид спецификите на прилагането на териториални мерки с комбинирано финансиране от повече от един програма/източник на финансиране, целевите групи в действителност включват цялото население на всички региони от ниво NUTS 2.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

За да се гарантира, че нуждите на най-нуждаещите се лица и общности са удовлетворени, проектите, насочени към уязвими групи, вкл. роми, както и най-нуждаещите или лишени от основни услуги райони, ще получат приоритет по време на процеса на подбор чрез специфични критерии и по-високи точки, като същевременно не се допуска сегрегация.

Мерките в социална и здравна инфраструктура трябва да се основават на резултатите от индивидуалните оценки на нуждите и картата на инфраструктурата и услугите. Индивидуалната оценка на нуждите ще включва опциите, които са били предложени на засегнатите лица, и преглед на това, което са избрали. Трябва да е ясно дали лицата биха предпочели варианти, които все още не съществуват, но за които са необходими инвестиции. В този случай трябва да се даде приоритет на реализирането им. Картането се основава на преглед на текущия брой услуги за резидентни грижи, нерезидентни семейни и базирани в общността услуги, като се вземат предвид териториалните неравенства и демографските предизвикателства. Инвестициите трябва да бъдат в съответствие и да допринесат за стратегията за деинституционализация и политиките и правни

рамки на ЕС за правата на човека: КПХУ на ООН, вкл. Общ коментар 5 и заключителните бележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания, Европейския съюз на социалните права и Стратегията за правата на хората с увреждания, при надлежно зачитане на принципите на равенство, свобода на избор, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на сегрегация. Някои инвестиции няма да бъдат съгласни с КПХУ, които не са в пълно съответствие с КПХУ. Следвайки принципа на партньорство, независими органи за основните права и организации за правата на човека ще бъдат включени в етапите на програмиране, изпълнение, мониторинг, оценка на инвестициите в социална и здравна инфраструктура, за да се гарантира зачитането на принципите на независим живот, несегрегация и недискриминация. За да се осигури измерването на ефекта от интервенциите върху населението от уязвими групи още по време на изпълнението на програмата и да се улесни оценката ѝ, съвместно с НСИ ще бъде разработена специална методология за събиране на данни.

Повече информация има в Анекс 5 Уязвими групи.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Приоритетът ще се изпълнява чрез инструмента Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) за територията на 6-те региона от ниво NUTS 2. За всеки от регионите се предвижда отделен индикативен бюджетен пакет. Всички програми, участващи в ИТИ, ще допринесат за отделните пакети. Методиката за разпределяне на ресурса по приоритета включва 4 индикатора: 1. Население - тежест 15%; 2. Територия - тежест 15%; 3. Брутна добавена стойност - тежест 20%; 4. Компонент „инфраструктура“ от Европейския индекс на регионална конкурентоспособност - тежест 50%.

Дяловете, съгласно методологията са:

Регион, Дял (%)

СЗР - 22%

СПР - 21%

СИР - 16%

ОБЩО СЕВЕРНА БЪЛГАРИЯ - 59%

ЮИР - 15%

ЮЦР - 15%

ЮЗР (без град София) - 11%

ОБЩО ЮЖНА БЪЛГАРИЯ - 41%

Методиката осигурява балансирано разпределение на финансовите ресурси на национална територия, като отчитайки социално-икономическото развитие на всеки регион, се осигурява по-висок относителен дял на финансирането за северните райони.

Специален фокус на подкрепата ще представляват най-нуждаещите се територии, определени като проблемни / територии със специфични характеристики в съответните Интегрирани териториални стратегии за развитие – такива са териториите с демографски риск, както и планинските, селските и граничните територии. За тях ще бъдат заделени най-малко 10% от бюджета по приоритета, за да се подкрепят проекти, реализирани на територията на такива райони, което ще се проверява на етапа на оценка на проектите предложения.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Приоритет 2 ще се реализира чрез инструмента ИТИ, като целта е да се насърчи партньорството и сътрудничеството между различни общини, институции и заинтересовани страни, както и осъществяването на интегрирани мерки без оглед на административно-териториалните граници. В проектните концепции за ИТИ по този приоритет могат да участват всякакъв вид проекти, финансирани с всякакъв вид източници на финансиране, като водещи са общи специфични или потенциални за развитие на целевите територии на ИТИ. Една идея за ИТИ може да се реализира както на територията на повече от една община, така и на територията на повече от един регион или дори – повече от една държава. ПРР ще подпомага с приоритет съвместни проекти с партньори от други страни и ще финансира дейности на територията на други страни, когато допринасят за изпълнението на целите на програмата.

С цел да се насърчи приносът към изпълнението на СЕСДР при подбора на проекти по ПРР ще се дават допълнителни точки за проекти, които се предвижда да се изпълняват координирано или съвместно с партньори от други държави в обхвата на Дунавската стратегия. Аналогично допълнителни точки ще се присъждат и за проекти, изпълнявани координирано или съвместно с партньори от други държави от Черноморския район.

Мерките по ПРР ще се допълват от интервенциите по Програмите за трансгранично сътрудничество чрез финансирането на „меки“ мерки и дребномащабни дейности, включително транснационалната програма „Черноморски басейн“ 2021-2027 и Програмата „Дунав“ 2021 – 2027. Последната се предвижда да финансира изпълнението на Дунавския маршрут Евровело 6 и в тази връзка по ПРР ще се подпомагат приоритетно проекти за велосипедна инфраструктура, свързваща Дунавския маршрут с туристически дестинации във вътрешността на страната.

ПРР ще подпомага с приоритет съвместни проекти с партньори от други страни и ще може да финансира дейности на територията на други страни, когато допринасят за изпълнението на целите на програмата, като дава допълнителни точки за такива проектни предложения. Инструментът за интегрирани териториални инвестиции е отворен за участие на бенефициенти/партньори от други страни, при спазване на общите принципи и изисквания на интегрирания териториален подход.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

- Икономическа активност – кредити и гаранции за мерки за бизнес и предприемачество
 - ЕЕ - За собственици/ ползватели ФИ в комбинация с БФП и приоритет на домакинства в риск от енергийна бедност. Капиталови отстъпки при по-висок клас на енергопотребление. Кредитни линии и гаранции на ЕСКО компании.
 - Уст. мобилност – ФИ за финансиране на самоучастие. За генериращи приходи и/или спестявания компоненти - инвестиционни или оборотни кредити с вградени гаранции, нисколихвени кредити с грантов компонент
 - Спорт – инвестиционни кредити с вградени или индивидуални гаранции
 - Зелена инфр. и сигурност в общ. пространства - инвестиционни кредити и вградени или индивидуални гаранции
 - Туризъм и култура - комбинирана подкрепа - инвестиционни кредити и вградени или индивидуални гаранции
 - Образование - инвестиционни или оборотни кредити с вградени или индивидуални гаранции
 - Здр. и соц. инфр. - инвестиционни или оборотни кредити с вградени гаранции
- За спортна, културна, образователна и здравна инфр. ФИ в комбинация с БФП или самостоятелно при жизнеспособни проекти
- Допуска се комбинирано финансиране и в една операция
- ФИ се изпълняват съгласно законодателството

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO18	Жилища с подобрени енергийни характеристики	жилищни сгради	15,00	292,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO19	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	квадратни метри	698,00	13 959,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO36	Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	хектари	0,00	3,00

2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO44	Дължина на новите или подобрени пътнища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	0,00	3,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO46	Дължина на реконструирани или модернизирани пътнища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	1,00	13,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO57	Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт	пътници	0,00	880,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO58	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпускат подпомагане	km	0,00	15,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO59	Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки)	станции за зареждане с гориво/електроенергия	0,00	27,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO65	Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилищно настаняване	лица	5,00	98,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO66	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения	лица	72,00	1 433,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO67	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения	лица	221,00	4 414,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO69	Капацитет на нови или модернизирани здравни заведения	лица/година	660,00	13 200,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO70	Капацитет на нови или модернизирани структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)	лица/година	9,00	175,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO74	Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	лица	336 539,00	336 539,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO75	Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подпомагане	приноси към стратегии	1,00	1,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO76	Интегрирани проекти за териториално развитие	проекти	0,00	4,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO77	Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	културни и туристически обекти	0,00	6,00

2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCO114	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри	6 359,00	127 173,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO18	Жилища с подобрени енергийни характеристики	жилишни сгради	118,00	2 358,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO19	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	квадратни метри	5 647,00	112 941,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO36	Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	хектари	1,00	27,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO44	Дължина на новите или подобрени пътища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	1,00	9,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO46	Дължина на реконструиранияте или модернизирани пътища — извън трансевропейската транспортна мрежа	km	2,00	42,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO57	Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективния обществен транспорт	пътници	0,00	7 118,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO58	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подпомагане	km	0,00	121,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO59	Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки)	станции за зареждане с гориво/електроенергия	0,00	222,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO65	Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилищно настаняване	лица	40,00	794,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO66	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения	лица	579,00	11 594,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO67	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения	лица	1 786,00	35 717,00

			региони					
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO69	Капацитет на нови или модернизирани здравни заведения	лица/година	5 340,00	106 800,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO70	Капацитет на нови или модернизирани структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)	лица/година	70,00	1 412,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO74	Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	лица	1 473 721,00	1 473 721,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO75	Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подпомагане	приноси към стратегии	5,00	5,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO76	Интегрирани проекти за териториално развитие	проекти	0,00	20,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO77	Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	културни и туристически обекти	3,00	51,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO114	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	квадратни метри	51 447,00	1 028 948,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментар
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	RCR26	Годишно първично енергийно потребление (от къщи: жилищна, обществена)	MWh/g.	19 559,00	2021	8 747,00	ИСУН	

2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR29	сгради, предприятия, други)	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	4 230,00	2021	2 033,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR55	Годишен брой ползватели на нововизградени, реконструирани, усъвършенствани или модернизирани пътница	пътник/кпм/година	3 014 533,00		2021	4 430 593,00	АПИ, ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR62	Годишен брой ползватели на нов или модернизирани обществен транспорт	потребители/годин а	3 167,00		2021	3 230,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR67	Годишен брой ползватели на ново или модернизирано социално жилищно настаняване	потребители/годин а	0,00		2021	88,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR70	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани детски заведения	потребители/годин а	1 032,00		2021	1 290,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR71	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения	потребители/годин а	3 774,00		2021	3 973,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР Р	Преход	RCR73	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани	потребители/годин а	0,00		2021	153 984,00	Министерство на здравоопазването , ИСУН	

2	RSO5.2	ЕФР	Преход	RCR74	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани заведения за социални грижи	потребители/година	0,00	2021	127 173,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	Преход	RCR05	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура	лица	0,00	2021	42 470,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	Преход	I	Подкрепени общопрактикуващи и лекари в страната	брой	0	2021	44	Министерство на здравеопазването, ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR26	Годишно първично енергийно потребление (от къщи: жилищна, обществени сгради, предприятия, други)	MWh/t.	158 253,00	2021	70 775,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	34 228,00	2021	16 450,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR55	Годишен брой ползватели на новопостроени, реконструирани, усъвършенствани или модернизирани пъща	пътник/km/година	10 092 133,00	2021	14 832 853,00	АПИ, ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR62	Годишен брой ползватели на нов или модернизирани обществени транспорт	потребители/година	25 625,00	2021	26 138,00	ИСУН	

2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR67	Годишен брой ползватели на ново или модернизирани социално жилищно настаняване	потребители/години	0,00	2021	715,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR70	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани детски заведения	потребители/години	8 347,00	2021	10 434,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR71	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения	потребители/години	30 538,00	2021	32 145,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR73	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни заведения	потребители/години	0,00	2021	1 245 874,00	Министерство на здравеопазването	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR74	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани заведения за социални грижи	потребители/години	0,00	2021	1 028 948,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	RCR95	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура	лица	0,00	2021	343 617,00	ИСУН	
2	RSO5.2	ЕФР	По-слабо развити региони	1	Подкрепени общопрактикуващи и лекари в страната	брой	0	2021	356	Министерство на здравеопазването, ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентирано разпределение на програмните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	019. Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Safe, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	1 271 046,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	6 852 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	043. Изграждане на нови енергийно ефективни сгради	4 396 700,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	4 568 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	073. Рехабилитация на промишлени площи и замърсени терени	4 111 200,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	077. Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	630 384,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	079. Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	2 112 700,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	081. Инфраструктура за чист градски транспорт	787 980,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	082. Подвижен състав за чист градски транспорт	8 510 184,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	083. Велосипедна инфраструктура	2 048 748,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	084. Цифровизация на градския транспорт	787 980,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	086. Инфраструктура за алтернативни горива	2 994 324,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	090. Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп	5 807 070,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	093. Други реконструирани или модернизирани пътища (магистрала, национален, регионален или местен път)	5 161 840,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	095. Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: автомобилен транспорт	1 935 690,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	121. Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	3 997 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	122. Инфраструктура за начално и средно образование	4 156 880,00

2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	123. Инфраструктура за висше образование	1 758 680,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	124. Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	3 677 240,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	126. Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава)	1 199 100,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	127. Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	4 796 400,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	128. Инфраструктура за здравеопазването	6 972 595,20
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	129. Оборудване за здравеопазване	5 174 973,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	130. Мобилни активи в областта на здравеопазването	3 468 139,80
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	131. Цифровизация в областта на здравеопазването	1 271 046,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	165. Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	4 568 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	166. Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	6 281 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	168. Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	14 903 100,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	019. Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Safe, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна здравеопазваща среда)	11 575 044,95
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	57 019 925,88
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	043. Изграждане на нови енергийно ефективни сгради	38 108 317,13
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	38 013 283,92
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	073. Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени	34 211 955,53
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	077. Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	6 937 424,32
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	079. Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	17 581 143,81
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	081. Инфраструктура за чист градски транспорт	8 671 780,39

2	RSO5.2	ЕФРР	развити региони	развити региони	082. Подвижен състав за чист градски транспорт	93 655 228,26
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	083. Велосипедна инфраструктура	22 546 629,03
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	084. Цифровизация на градския транспорт	8 671 780,39
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	086. Инфраструктура за алтернативни горива	32 952 765,50
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	090. Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп	45 972 315,24
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	093. Други реконструирани или модернизирани пътища (магистрала, национален, регионален или местен път)	40 864 280,21
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	095. Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: автомобилен транспорт	15 324 105,08
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	121. Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	31 836 125,28
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	122. Инфраструктура за начално и средно образование	33 109 570,29
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	123. Инфраструктура за висше образование	16 554 785,15
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	124. Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	26 742 345,24
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	126. Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава)	11 403 985,18
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	127. Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	45 615 940,70
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	128. Инфраструктура за здравеопазването	36 709 428,28
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	129. Оборудване за здравеопазване	34 614 896,34

2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	130. Мобилни активи в областта на здравеопазването	15 764 108,84
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	131. Цифровизация в областта на здравеопазването	11 575 044,95
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	165. Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	38 013 283,92
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	166. Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	52 268 265,39
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	168. Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	124 018 338,80
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	170. Подобряване на качествата на програмните органи и органите, свързани с усвояването на фондове	1 125 000,00
2	RSO5.2	Общо			1 065 657 098,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	99 354 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	7 423 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	1 484 600,00
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	5 938 400,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	827 913 925,26
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	61 771 586,37
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	12 354 317,27
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	49 417 269,10

2	RSO5.2	Общо		1 065 657 098,00
---	--------	------	--	------------------

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	114 200 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	951 457 098,00
2	RSO5.2	Общо			1 065 657 098,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO5.2	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	114 200 000,00
2	RSO5.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	951 457 098,00
2	RSO5.2	Общо			1 065 657 098,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да изпълнява член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: 4. Справедлив преход

2.1.1.1. Специфична цел: JSO8.1. Осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода към постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение (ФСП)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от ROP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от ROP и член 6 от Регламента за ЕСФ++:

Планирането на инвестициите по ФСП е извършено, като са взети предвид изискванията и условията на международни споразумения, по които България е страна, европейското и национално законодателство, както и национални стратегически документи и програми, отнасящи се до осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение. Приоритетът е в съответствие с РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1119 от 30 юни 2021 година за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата).

Основа за изпълнението на приоритета са разработените Териториални планове за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора, където в най-голяма степен е концентрирано производството на първична енергия от въглища и твърди горива от тях и следователно тези територии ще бъдат най-силно засегнати от климатичния преход.

Дейностите са структурирани в три направления на политика за справедлив преход:

- **Направление 1: Индустрия за устойчиви енергийни решения** – подкрепа за мерките, насърчаващи разработване и внедряване на нови устойчиви енергийни решения в съответствие с целите на прехода към климатична неутралност и подпомагане на икономическата диверсификация/създаване на работни места.
- **Направление 2: Социална подкрепа и подкрепа за заетостта** – подпомага социалния преход. Това включва подкрепа за професионално образование и обучение, които да осигурят процеса на повишаване на квалификация и преквалификация на съществуващата работна ръка и преминаване към алтернативни, по-добри работни места.
- **Направление 3: Диверсификация на местната икономика** - подкрепа за икономическата диверсификация/създаване на работни места, развитие на нови икономически сектори, създаване на нови работни места и стартиращи фирми и развитие на предприятия, включително научноизследователска и развойна дейност, с цел пренасочване към нови работни места след преустановяването на минния и базирания на въглища енергиен сектор.

По-конкретно ще се подкрепят следните мерки в съответствие с Териториалните планове за справедлив преход на трите региона: област Стара Загора и десетте общини, свързани от Маришкия басейн по линия на заетост и мобилност на работната сила – Нова Загора, Ямбол, Симеоновград,

Регион Стара Загора:

- **Направление 1 - Индустрия за устойчиви енергийни решения:**
 - *Рекрутация на кариерите за логистични възлища;*
 - *Подпомагане създаването на капацитет за водородна верига на стойност;*
 - *Създаване на индустриални паркове с чисти технологии (с нулеви емисии);*
 - *Подпомагане на фотоволтаични паркове с електролизатори и/или системи за съхранение;*
 - *Подкрепа за оползотворяване на зелен водород;*
 - *Подпомагане на производството и разпространението на биометан и вятърна енергия.*
- **Направление 2 - Социална подкрепа и подкрепа за заетостта:**
 - *Картографиране на уменията на работниците;*
 - *Повишаване на квалификацията и повишаване на уменията на работниците и търсещите работа;*
 - *Подкрепа за мерки за енергийна ефективност и ВЕИ, с фокус върху енергийната бедност;*
- **Направление 3 - Диверсификация на местната икономика:**
 - *Диверсификация и адаптиране на предприемачеството към икономическия преход;*
 - *Подкрепа за научни изследвания и иновации за предприемачеството.*

Регион Перник:

- **Направление 1 - Индустрия за устойчиви енергийни решения:**
 - *Рекрутация на възлагателите кариери;*
 - *Подкрепа за МСП, фокусирани върху научно-изследователска дейност, проектиране и монтаж на фотоволтаични панели;*
 - *Подкрепа за МСП, фокусирани върху инсталации за биогаз (биометан);*
 - *Подпомагане на ВЕИ и производство и оползотворяване на зелен водород.*
- **Направление 2 - Социална подкрепа и подкрепа за заетостта:**
 - *Картографиране на уменията на работниците;*
 - *Повишаване на квалификацията и повишаване на уменията на работниците и търсещите работа;*
 - *Подкрепа за мерки за енергийна ефективност и ВЕИ, с фокус върху енергийната бедност.*
- **Направление 3 - Диверсификация на местната икономика:**

- o Развитие на Индустриална и логистична зона в Перник;
- o Развитие на Център за научноизследователска и развойна дейност за поддържащи промишлеността услуги като изследователски център за индустриален дизайн и научен център за наука за материалите.

Регион Кюстендил:

- **Направление 1 - Индустрия за устойчив енергийни решения:**
 - o Рекрутиращия на възможности кариери;
 - o Схема за подпомагане на МСП за производство на съоръжения за възобновяема енергия;
 - o Създаване на индустриални паркове с чисти технологии (с нулеви емисии);
 - o Подпомагане на фотоволтаични паркове и производство и използване на зелен водород, включително за съхранение на енергия;
 - o Подпомагане на производството и разпространението на биогаз (биометан);
 - o Подкрепа за използването на геотермална енергия в региона за търговски и отоплителни цели.
- **Направление 2 - Социална подкрепа и подкрепа за заетостта:**
 - o Картографиране на уменията на работниците;
 - o Повишаване на квалификацията и повишаване на уменията на работниците и търсещите работа;
 - o Подкрепа за мерки за енергийна ефективност и ВЕИ, с фокус върху енергийната бедност.
- **Направление 3 - Диверсификация на местната икономика:**
 - o Диверсификация и адаптиране на предприятията към икономическия преход;
 - o Развитие на Център за изследвания и иновации.

По ППР с ресурс от ФСП няма да бъдат подкрепяни инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение 1 към Директива 2003/87/ЕО. Дейностите съгласно член 8, параграф 2, буква и) на Регламент (ЕС) 2021/1056, свързани с рекултивация и възстановяване на минните терени, подкрепени по ФСП, ще бъдат изпълнявани при отчитане и строго спазване на принципа „замърсител плати“. Дейностите, изпълнявани по ФСП, са в съответствие с принципа за ненасяне на значителни вреди (Do Not Significant Harm principle). Видовете действия са оценени като съвместими с принципа на DNSH, тъй като са оценени като съвместими съгласно техническите насоки на за DNSH по HIBU.

Допълнителна информация и обосновка за всяка дейност е представена в Приложение 9 - Логика на интервенциите по ФСП.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Население, общински администрации, млади хора в района, които предстои да се дипломират от университет или да придобият професионална квалификация до 2030 г., потенциално засегната работна сила/работници и членове на техните семейства (активно търсещи работа), МСП, стартиращи предприятия, публични институции и организации, предоставящи услуги по квалификация и преквалификация на кадри/работници, научно-изследователски и неправителствени институции от областите Перник, Кюстендил и Стара Загора, както и от съседни територии-донори на пътуваща работна сила към целевите предприятия от енергийния сектор; посетители и гости на подкрепените области; потенциални инвеститори, икономически оператори, публично-частни партньорства.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

Всички мерки и дейности по Приоритета допринасят за гарантиране на равенството, приобщаването и недискриминацията, като повечето от тях пряко.

Задължителна мярка за всички видове инфраструктурни интервенции ще бъде осигуряването на достъпна физическа среда за хората с увреждания в съответствие с изискванията на националното законодателство и в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).

В случай на мерки за устойчива градска мобилност, които предвиждат доставка на превозни средства или интервенции по спирки и гари, ще се изисква да се вземат под внимание нуждите на хората с увреждания (например звуково означаване на спирките и превозните средства, нископодови превозни средства и т.н.).

При оформяне на инструментите за подпомагане на енергийна ефективност и обновяване на жилищните сгради, ще се осигури преференциално третиране на семейства и лица с ниски доходи.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Специфичните територии, към които е насочено изпълнението на приоритета, са следните области, в съответствие с териториалните планове за справедлив преход: област Стара Загора (код по NUTS3: BG344); област Кюстендил (код по NUTS 3: BG415); област Перник (код по NUTS 3: BG414); и 10 общини (по-ниско ниво от NUTS 3), свързани с басейна на Марица и съседни на Стара Загора, донори на работна сила: Нова Загора, Сливен (принадлежаша към област Сливен (код по NUTS 3: BG342), Ямбол, Елхово, Тунджа (принадлежаша към област Ямбол (код по NUTS 3: BG343), Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково (принадлежаша към област Хасково (код по NUTS 3: BG422)).

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР

Дейностите по приоритета за справедлив преход ще се реализират на територията на трите области (NUTS 3) в България - Перник, Кюстендил и Стара Загора и прилежащите на нея допълнителни 10 общини (на ниво под NUTS3) - Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа. Интервенциите имат основно локално значение за засегнатите региони.

Въпреки, че не се очакват междурегионални, трансгранични и транснационални действия, реализацията на мерките ще допринесе към Приоритетна област 2 „Устойчива енергия“ на Дунавската стратегия в посока постигане на национална цел до 2030 г., за да допринесе за съвместната работа на ЕС с 30% възобновяема енергия в цялостното използване до 2030 г., като същевременно спазва националните тавани за емисии.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР

Не се предвижда използване на финансови инструменти.

Фокусът на интервенциите е справяне с негативните социално-икономически последици от прехода към климатична неутралност. Дейностите по ФСП, свързани с икономическата диверсификация, изискват сериозен финансов ресурс, сравнително бързо изпълнение и същевременно предоставяне на оптимални условия за изпълнение на проекти.

С цел ефективно постигане на заложените цели и смекчаване на негативите от прехода в трите най-сериозно засегнати области е предвидено на този етап подкрепата да бъде предоставяна чрез БФИ. По този начин ще се засили интересът за участие в съответните процедури и ще се насърчи подготовката и изпълнението на съответните проекти.

Подкрепа за мерки за справяне с негативните социално-икономически последици от прехода към климатична неутралност във въглищните региони може да бъде получена под формата на ФИ по линия на другите стълбове на Механизма за справедлив преход – Стълб 2 „Схема за справедлив преход по линия на InvestEU“ и Стълб 3 „Механизъм за отпускане на заеми в публичния сектор“. По тях могат да се финансират придоходогенериращи проекти, съответстващи на ТПСР.

2.1.1.1.2. Показатели

BG

61

BG

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от ROP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
4	JSO8.1	ФСП		EESO02	Безработни, включително трайно безработни	лица	294,00	2 940,00
4	JSO8.1	ФСП		EESO05	Заети, включително самостоятелно заети	лица	1 683,00	16 833,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	481,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	0,00	481,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	13,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO10	Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	предприятия	1,00	37,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO18	Жилища с подобрени енергийни характеристики	жилищни сгради	166,00	3 328,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO19	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	квадратни метри	7 481,00	149 622,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO22	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (в т.ч.: електроенергия, топлинна енергия)	MW	0,00	1 029,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO38	Площ на рехабилитираната земя, за която се отпуска подпомагане	хектари	0,00	2 280,00
4	JSO8.1	ФСП		RCO101	МСП, които инвестират в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	предприятия	0,00	37,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от ROP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
-----------	----------------	------	------------------	---------------	-----------	---------------	-----------------------------	-------------------	---------------------------	---------------------	-----------

4	JSO8.1	ФСП		EECR01	Участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа	лица	стойност	2021	13 840,00	ИСУН
4	JSO8.1	ФСП		RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновации в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	439,00	ИСУН
4	JSO8.1	ФСП		EECR04	Участници, които при напускане на операцията имат работа	лица	988,00	2021	9 886,00	ИСУН
4	JSO8.1	ФСП		RCR26	Годишно първично енергийно потребление (от което: жилища, обществени сгради, предприятия, други)	MWh/г.	217 881,81	2021	97 442,43	ИСУН
4	JSO8.1	ФСП		RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	47 124,15	2021	22 647,74	ИСУН
4	JSO8.1	ФСП		RCR52	Рехабилитирана земя, използвана за зелени площи, социално жилищно настаняване, стопанско или друго ползване	хектари	0,00	2021	2 280,00	ИСУН

2.1.1.1.3. Ориентирано разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от ROP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	JSO8.1	ФСП		009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятията, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	8 000 000,00
4	JSO8.1	ФСП		010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	20 000 000,00

4	JSO8.1	ФСП	020. Стопанска инфраструктура за МСП (включително промишлени паркове и обекти)	57 512 327,00
4	JSO8.1	ФСП	021. Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	47 512 327,00
4	JSO8.1	ФСП	023. Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените	5 536 982,00
4	JSO8.1	ФСП	029. Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху икономика с ниски емисии на въглероден диоксид, устойчивост и адаптиране към изменението на климата	18 756 164,00
4	JSO8.1	ФСП	042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомогателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	80 205 702,00
4	JSO8.1	ФСП	045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомогателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност	50 205 702,00
4	JSO8.1	ФСП	047. Енергия от ВЕИ: вятърна	10 000 000,00
4	JSO8.1	ФСП	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	89 592 561,00
4	JSO8.1	ФСП	049. Енергия от ВЕИ: биомаса	39 728 374,00
4	JSO8.1	ФСП	052. Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	99 185 122,00
4	JSO8.1	ФСП	053. Интелигентни енергийни системи (включително интелигентни мрежи и ИКТ системи) и свързаното с тях съхранение	67 384 698,00
4	JSO8.1	ФСП	054. Високоэффективно комбинирано производство на енергия, районни отоплителни и охладителни системи	24 864 187,00
4	JSO8.1	ФСП	073. Рехабилитация на промишлени площи и замърсени терени	201 232 000,00
4	JSO8.1	ФСП	075. Поддръжка за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	18 394 068,00
4	JSO8.1	ФСП	076. Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	201 088 815,00
4	JSO8.1	ФСП	139. Мерки за модернизация и укрепване на институциите на пазара на труда, както и услуги за оценка и предлагане на потребностите от умения и за гарантиране на навременна и целесъобразна помощ	2 000 000,00
4	JSO8.1	ФСП	146. Подпомагане на работниците, предприятията и предприемачите за приспособяването им към промените	102 406 223,00
4	JSO8.1	Общо		1 150 214 405,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	JSO8.1	ФСП		01. Безвъзмездни средства	1 150 214 405,00
4	JSO8.1	Общо			1 150 214 405,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	JSO8.1	ФСП		32. Други подходи — Други видове целеви територии	1 150 214 405,00
4	JSO8.1	Общо			1 150 214 405,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	JSO8.1	ФСП		03. Полово неутрално	1 150 214 405,00
4	JSO8.1	Общо			1 150 214 405,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.2. Приоритети за техническа помощ

2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от РОР: 5. Техническа помощ

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д) от РОР

2.2.1.1. Интервенция на фондовете

Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от РОР

В съответствие с член 36 на Регламент (ЕС) 1060/2021 (РОР) за програмния период 2021-2027 г., България планира да използва техническа помощ за ефективно управление и администриране на подкрепата за регионално развитие. Техническата помощ от ФСП за изпълнение на функциите на УО на ПРР 2021-2027 е в съответствие с чл. 36 параграф 4 (а) от РОР.

Предвидените дейности за техническа помощ имат за цел да допринесат за постигане на специфичните цели на програмата и на изпълнение на мерките, залегнали в Териториалните планове за справедлив преход с финансирание от ФСП, както и да осигурят устойчивост на административния капацитет на Управляващия орган, бенефициентите, социалните партньори и организации на гражданското общество, участващи в състава на Комитета за наблюдение на ПРР. Важно е да се отбележи, че съгласно чл. 36, ал. 2 от Регламент 1060/2021, всеки фонд може да предоставя подкрепа за действия за техническа помощ, които са допустими по някой от другите фондове.

Предвиждат се следните мерки:

- Обезпечаване на разходи за възнаграждения, допълнително заплащане и осигурителни вноски на служителите в Управляващия орган, в съответствие с регламентите на ЕС и разработените национални правила;
- Обезпечаване функциите и подкрепа на дейността на Регионалните съвети за развитие във връзка с изпълнение на ИТИ подхода;
- Осигуряване на средства за настаняване и командировъчни за служителите на Управляващия орган, отговорни за управлението и изпълнението на дейностите по ПРР при пътувания в страната и чужбина, във връзка с дейностите по програмата;
- Подготовка, организиране и провеждане на специализирани обучения, семинари, конференции и работни срещи на служителите в Управляващия орган, бенефициентите, представителите на социалните партньори и организации на гражданското общество, участващи в състава на Комитета за наблюдение на ПРР и в подкомитетите към него по справедлив преход, в това число разходи за наемане на зали и оборудване, такси за обучители и обучителни курсове, подготовка и копиране на материали, писмен и устен превод, както и кетъринг; Идентифицирането на необходимостта от обучения и семинари ще се основава на извършена оценка на нуждите.
- Оптимизация на правила и процедури за намаляване на административната тежест за бенефициентите;
- Подобряване на материално-техническата база, включително и наем, лизинг, покупка и/или застраховане на оборудване и обзавеждане, необходимо на служителите на УО;
- Осигуряване на подкрепа за подготовката на проекти на бенефициентите по ПРР;

- Подкрепа на УО за подобряване на управление и изпълнение на мерките, финансирани от ФСП за улесняване на прехода към климатично неутрална икономика. Повишаване на капацитета на заинтересованите страни и местните власти в регионите за справедлив преход за планиране и управление на проекти за енергийна трансформация;
- Информация и комуникация: подобряване на обмена на информация, включително чрез иновативни инструменти, с цел достигане до по-широк кръг хора и до по-голям брой целеви групи; организиране на информационни събития (конференции, информационни дни, и т.н.), посветени на възможности за финансиране по ПРР, постигнати резултати от реализацията на програмата, предстоящи събития и процедури за кандидатстване; прилагане на мерки за подобряване на видимостта на подкрепата от фондовете на ЕС, в т.ч. мерки за публичност, изпълнявани от регионалните съвети за развитие;
- Мерки за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол, вкл. чрез наемане на външни изпълнители, подпомагащи дейността на УО на ПРР 2021-2027, например дейности, изпълнявани от УО, свързани с мониторинг на изпълнението на проектите, вкл. наемане на външни изпълнители за подпомагане на дейността на УО за извършване на проверки на място и свързани с тях отчети, вътрешни системи за контрол и др.
- Дейности, свързани с приключването на програмен период 2014-2020 г.
- Дейности на УО, насочени към подобряване на контрола, одита и юридическите и представителните услуги; дейности по оценка на административния процес; дейности за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027 г., включително наемане на външна специализирана експертиза за подпомагане на дейността на УО при извършване на тези дейности;
- Разработване и актуализиране на стратегически документи, свързани с изпълнението на ПРР 2021-2027 г и с подготовка на следваща програма за периода след 2027 г.;
- Логистично осигуряване на координацията, управлението и изпълнението на ПРР 2021-2027 г.
- Обезпечаване функционирането на Комитета за наблюдение по ПРР 2021-2027 г., вкл. на работните му групи и подкомитетите за справедлив преход, както и текущо изграждане на капацитет на членовете на Комитета за наблюдение (включително подкомитетите/работните групи към него);
- Оценка и проучвания, събиране на данни - оценки на ефективността и ефикасността на изпълнение на програмата, включително събиране на данни; извършване на проучвания, анализи, включително за нуждите на подготовката за програмния период след 2027 г.; оценка на функционирането на партньорството по програмата въз основа на обратна връзка от бенефициентите.
- Анализи и оценки на изпълнението на Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 2 и на Териториалните планове за справедлив преход;
- Анализ на изпълнението на инструментите за интегриран териториален подход и ФСП;
- Средносрочна оценка на ПРР 2021-2027 г.
- Оценка на въздействието на ПРР 2021-2027 г.

- Предварителна и екологична оценка за периода 2028-2034 г.
- Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания (в случай на необходимост).

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от ROP:

Основните целеви групи са служителите на Управляващия орган на ПРР, потенциалните бенефициенти и техните партньори, териториалните органи, членовете на Комитета за наблюдение на ПРР и подкомитетите към него в регионите за справедлив преход, външни експерти и организации, подпомагащи подготовката, изпълнението, монитоража и контрола на ПРР. Мерки по линия на техническа помощ са планирани и в подкрепа на широката общественост, с оглед постигане на прозрачност и публичност на изпълнението на програмата.

2.2.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка ii) от ROP

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
ФСП		1	Информационни събития	брой	6,00	66,00
ФСП		2	Извършени оценки на програмата	брой	0,00	6,00
ФСП		3	Анализи на ИТСР, ТПСР и на изпълнението на подхода ИТИ и ФСР	брой	0,00	11,00
ФСП		4	Осигурени заплати	брой	148,00	148,00
ФСП		5	Проведени проверки на място	брой	155,00	280,00
ФСП		6	Обучени представители на заинтересовани страни и местни власти в регионите за справедлив преход	брой	60,00	150,00

2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка iv) от ROP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
5	ФСП		179. Информация и комуникации	4 750 000,00
5	ФСП		180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	41 925 600,00
5	ФСП		181. Оценка и проучавания, събиране на данни	1 000 000,00
5	ФСП		182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	250 000,00
5	Общо			47 925 600,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
5	ФСП		03. Полово неутрално	47 925 600,00
5	Общо			47 925 600,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.2.2. Приоритет за техническа помощ съгласно член 37 от РОР: 3. Техническа помощ по чл. 37

Позоваване: член 22, параграф 3, буква е) от РОР

2.2.2.1. Описание на техническата помощ въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи — член 37 от РОР

УО на ПРР възнамерява да използва възможността, предвидена в чл. 37 от общия Регламент 2021/1060 за допълнителна техническа помощ за укрепване на капацитета и ефикасността на публичните органи и субекти, на бенефициентите и на съответните партньори, необходими за ефективното администриране и използване на фондовете. Подкрепата за тези действия се изпълнява чрез финансиране, което не е свързано с разходите, в съответствие с чл. 95 от Регламента. Тези мерки за оформени в отделен приоритет за техническа помощ.

Предвидените мерки по този приоритет се базират на резултатите от пилотен проект за укрепване на административния капацитет на УО на ПРР за подготовка за програмния период след 2020 г., който е реализиран с подкрепата на ЕК и ОИСР. Изготвена е Пътна карта, включваща поредица от действия, които са взаимно свързани и целят цялостно въздействие и промяна. Пътната карта е структурирана около три области – 1.

Управление на хората и организацията; 2. Укрепване на интегрираното стратегическо планиране и изпълнение на подхода „отдолу-нагоре“, и 3. Яснота и устойчивост на нормативната рамка.

Мерките по приоритета са насочени към подкрепа за изпълнението на инструмента Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), инструмента за устойчиво градско развитие, както и за операциите по Фонда за справедлив преход, които са нови през настоящия програмен период. Те изискват специфичен експертен опит и трансфер на знания за повишаване на ефективността на програмните органи и партньорите при достъпа и използването на фондовете на ЕС.

Дейностите за техническа помощ по чл. 37 от Регламент 2021/1060 са структурирани в 2 направления:

- Повишаване на достъпа до специфични нишови знания (външна експертиза) и специализирани информационни ресурси (участие в платформи и др.);
- Създаване на модел на многостепенно управление и екосистемен подход, който включва повишаване на осведомеността, обществени консултации и ангажиране на заинтересованите страни.

Детайлно описание на планираните действия по приоритета е представено в Допълнение 2 "Финансово участие на Съюза на основата на финансиране, което не е свързано с разходите".

2.2.2.2. Ориентиrowъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква е) от РОР

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	19 290 000,00
3	Общо			19 290 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	19 290 000,00
3	Общо			19 290 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете, 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

3. План за финансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), подточки i), ii) и iii), член 112, параграфи 1, 2 и 3 и членове 14, 26 и 26а от ROP

3.1. Прехвърляния и принос (I)

Препратка: членове 14, 26, 26а и 27 от ROP

Изменение на програмата, свързано със	☐ принос към InvestEU
	☐ прехвърляне към инструменти с пряко или непряко управление
	☐ прехвърляне между ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или друг фонд или фондове
	☐ средства, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21а, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241

1) Приложимо само за изменения на програмата в съответствие с членове 14, 26 и 26а, с изключение на допълнителни прехвърляния към ФСП в съответствие с член 27 от ROP. Прехвърлянията не засягат годишното разпределение на финансовите бюджетни кредити на равнището на МФР за дадена държава членка.

Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)

Принос от		Принос за	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Компонент на InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категориен регион.

Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Устойчива инфраструктура а)	Иновации и дигитализация б)	МСП в)	Социални инвестиции и умения г)	Общо д) = а) + б) + в) + г)
Общо						

* Кумулативни суми за всички приноси, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категориен регион.

Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години						
Фонд	Категория регион	Инструмент	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Общо

Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Общо
Общо		Общо

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категориен регион.

Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към		Разпределение по години						
Фонд	Категория регион	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Общо

* Прехвърляния към други програми. Прехвърлянията между ЕФРР и ЕСФ+ може да се извършват само в рамките на една и съща категориен регион.

Таблица 17б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)

	ЕФРР			ЕСФ+			КФ	ЕФМДРА	ФУМВ	ФВС	НУТВ	Общо
	По-слабо развити региони	Преход	По-слабо развити региони	По-слабо развити региони	Преход	По-слабо развити региони						
Общо												

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърляния за всяка година по фондове и категории региони.

Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на обличаване — обобщение

--

Таблица 21: Ресурси, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21а, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241

Фонд	Категория регион		2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо
Обща сума									

3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1)

3.2.1. Разпределени средства по линия на ФСП за програмата преди прехвърляния по приоритет (където е уместно) (2)

Позоваване: член 27 от РОР

Таблица 18: Разпределени средства по линия на ФСП за програмата в съответствие с член 3 от Регламента за ФСП преди прехвърлянията

Приоритет по ФСП	Разпределение на средствата от ФСП		
Справедлив преход			422 255 577,00
Техническа помощ			47 925 600,00
Общо			470 181 177,00

1) Прехвърлянията не засягат годишното разпределение на финансовите бюджетни кредити на равнището на МФР за дадена държава членка

2) Приложимо за първото приемане на програми с разпределени средства по линия на ФСП.

3.2.2. Прехвърляния към ФСП като допълнителна подкрепа (1) (когато е приложимо)

Прехвърляне към ФСП	☐ отнася се до вътрешни прехвърляния в рамките на програмата с разпределени по линия на ФСП средства
	☐ отнася се до прехвърляния от други програми към програмата с разпределени по линия на ФСП средства

1) Разделът следва да се попълни от получаващата програма. Когато подкрепена от ФСП програма получи допълнителна подкрепа (вж. член 27 от РОР) в рамките на програмата и от други програми, всички таблици в този раздел трябва да бъдат попълнени. При първото приемане с разпределени средства по линия на ФСП в този раздел трябва да се потвърдят или коригират предавателните прехвърляния, предложени в споразумението за партньорство

Таблица 18А: Прехвърляния към ФСП в рамките на програмата (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Приоритет по ФСП*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* Ресурсите по ФСП следва да бъдат допълнени с ресурси от ЕФРР или ЕСФ+ от категориите региони, в които се намира съответната територия.

Таблица 18Б: Прехвърляне на средства на ЕФРР и ЕСФ+ към ФСП в рамките на програмата

Прехвърляне в рамките на програмата* (допълнително подпомагане) по категориите региони	Разпределени средства по линия на ФСП в програмата*, разбити по категория региони, на коя територия се намира** (по приоритети на ФСП)	
	Приоритет по ФСП	Сума

* Програма с разпределени средства по линия на ФСП.

** Ресурсите по ФСП следва да бъдат допълнени с ресурси от ЕФРР или ЕСФ+ от категориите региони, в които се намира съответната територия.

Таблица 18В: Прехвърляния към ФСП от други програми (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години							
От фонд	Категория регион	Приоритет по ФСП*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* Ресурсите по ФСП следва да бъдат допълнени с ресурси от ЕФРР или ЕСФ+ от категорията региони, в които се намира съответната територия.

Таблица 18Г: Прехвърляне на средства от ЕФРР и ЕСФ+ от други програми към ФСП в рамките на тази програма

Прехвърляния от други програми** по категории региони	Допълнителна подкрепа за ФСП в настоящата програма* за територията, намираща се*** в дадена категория региони (по приоритети)	
	Приоритет по ФСП	Сума

* Програма с разпределени средства по линия на ФСП, която получава допълнително подпомагане от ЕФРР и ЕСФ+.

** Програма, предоставяща допълнително подпомагане от ЕФРР и ЕСФ+ (източник).

*** Ресурсите по ФСП следва да бъдат допълнени с ресурси от ЕФРР или ЕСФ+ от категорията региони, в които се намира съответната територия.

3.2.2. Прехвърляния към ФСП като допълнителна подкрепа (1) (когато е приложимо)

Обосновка за допълнителното прехвърляне от ЕФРР и ЕСФ+ въз основа на планираните видове интервенции

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ix) от РОР

--

3.3. Прехвърляния между категориите региони в резултат на междинния преглед

Таблица 19А: Прехвърляния между категориите региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)

Прехвърляния от Категория регион*	Прехвърляне към Категория регион*	Разпределение по години		
		2025	2026	2027
				Общо

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категориите региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години
-----------------	-----------------	-------------------------

Категория регион*	Категория регион*	2025	2026	2027	Общо
-------------------	-------------------	------	------	------	------

* Приложимо само за ЕБРР и ЕСФ+

3.4. Обратни прехвърляния (1)

Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години)

Прехвърляния от InvestEU или друг инструмент на Съюза	Прехвърляне към		Разпределение по години						
	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

1) Приложимо само за изменения на програмата за прехвърляния обратни средства от други инструменти на Съюза, включително елементи от ФУМН, ФВС и ИУТВ с пряко или непряко управление или от InvestEU.

Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение)

От	Към									
	ЕБРР					ЕСФ+				
	По-силно развити региони	Преход	Резултати	По-силно развити региони	Преход	Резултати	По-силно развити региони	Преход	Резултати	Когезионен фонд
Програма InvestEU/инструмент										

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категория регион.

4. Благоприятстващи условия

Позоваване: член 22, параграф 3, буква и) от РОР

Таблица 12: Благоприятстващи условия

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ли е на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнен ли е на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
1. Ефективни механизми за мониторинг на пазара на обществените поръчки			Да	Налице са механизми за мониторинг, които обхващат всички обществени поръчки и възлагането им по линия на фондовете в съответствие със законодателството на Съюза в тази област. Това изискване включва: 1. Мерки за осигуряване на набор от ефективни и надеждни данни за процедурите за възлагане на обществени поръчки над праговете на Съюза в съответствие със задълженията за докладване съгласно членове 83 и 84 от Директива 2014/24/ЕС и членове 99 и 100 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки – обм., ДВ бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г. https://www.eufunds.bg/sites/default/files/s/uploads/eip/docs/2021-09.pdf	Детайлизирана с нормативната уредба относно мониторинга на обществените поръчки чрез: - Приети в края на 2019 г. промени в чл. 229 в Закона за обществените поръчки (ЗОП), част от които засягат правомощията на изпълнителния директор на Агенцията по обществените поръчки във връзка с осъществяването на мониторинг на обществените поръчки (изменени са т. 14 и т. 24 в ал. 1, а ал. 4 и ал. 9 са допълнени); - изменение на чл. 114 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки и създаване на приложение № 3 към същия член (в приложението е посочена информацията, която различните органи с функции, засягащи обществените поръчки, следва ежегодно да предоставят на АОП за целите на мониторинга).
				2. Мерки за гарантиране, че данните обхващат най-малко следните елементи: а) качество и интегритет на конкуренцията; имена на	Да	Постановление № 49 от 23 март 2020 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на Министерския съвет от 2016 г. (ДВ,	Изградена е и функционира централизирана електронна система - ЦАИС ЕОП. Съгласно чл. 39а от ЗОП, тя се използва при възлагането на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ис на благоприя твващ е условия	Критерии	Изпълнен ис на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				спечелилия търга, брой на първоначалните кандидати и стойност на договора; б) информация за крайната цена след приключването и за участието на МСП като преки оференти, когато националните системи предоставят такава информация.		бр. 28 от 2016 г.) – обн., ДВ, бр. 29/2020 г., в сила от 01.04.2020 г. https://www.efunds.bg/sites/default/files/s/uploads/eip/docs/2021-NECI.pdf	обществени поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурс за проект. Считано от 1 януари 2020 г., използването на ЦАИС ЕОП е задължително за определени групи възложители, а от 14 юни 2020 г. – и за останалите възложители. Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подавател, Електронна документация, ЕЕДЮП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадени през 2019 г. Център за обслужване на потребители.
				3. Мерки за гарантиране на	Да	Линкове за достъп до:	Системата е съставена от 32 модула,

Отклоняващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстващи е условия	Критерии	Изпълнен не на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				мониторинга и анализа на данните от компетентните национални органи в съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): https://www.eop.bg - ЦАИС ЕОП – Регистър: https://app.eop.bg/today - ЦАИС ЕОП – Бюлетин: https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin - ЦАИС ЕОП – Статистики: https://app.eop.bg/today/reporting/statistics	- част от които възможностите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). - Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.
		4. Мерки, с които да се оповестяват публично резултатите от анализа в съответствие с член 83, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 3 от Директива 2014/25/ЕС.		Да	Регистър на обществените поръчки, открити преди изпълнението използване на ЦАИС ЕОП: https://www.eop.bg	Детайлизирана е нормативната уредба относно мониторинга на обществените поръчки чрез: Приети в края на 2019 г. промени в чл. 229 в Закона за обществените поръчки (ЗОП), част от които засягат правомощията на изпълнителния директор на Агенцията по обществените поръчки във връзка с осъществяването на мониторинг на обществените поръчки (изменени са т. 14 и т. 24 в ал. 1, а ал. 4 и ал. 9 са допълнени);	

Отклоняващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстващите е условия	Критерии	Изпълнен не на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							• Изменение на чл. 114 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки и създаване на приложение № 3 към същия член (в приложението е посочена информацията, която различните органи с функции, засягащи обществените поръчки, следва ежегодно да предоставят на АОП за целите на мониторинга). Изградена е и функционира централизирана електронна система - ЦАИС ЕОП. Съгласно чл. 39а от ЗОП, тя се използва при възлагането на обществените поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурси за проект. Считано от 1 януари 2020 г., използването на ЦАИС ЕОП е задължително за определени групи възложители, а от 14 юни 2020 г. – и за останалите възложители. Системата е съставена от 32 модула, част от
		5. Мерки, с които да се гарантира, че цялата информация, сочеща към предполагаеми случаи на тръжна манипулация, се съобщава на компетентните национални органи в	Да	Закон за обществените поръчки - чл. 106, ал. 2 и 7, Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки - Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/;	Закон за обществените поръчки - чл. 106, ал. 2 и 7, Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки - Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/;	Вж. чл. 106, ал. 2 и 7 от ЗОП и Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 от ППЗОП (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/;	чл. 15 и други свързани разпоредби от ЗЗК.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстват е условия	Критерии	Изпълнен не на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС		01.04.2020 г.), част Б, т. 17 Закон за защита на конкуренцията /ЗЗК/; https://www.spc.bg/General/Legislation.aspx	
2. Инструменти и капацитет за ефективно прилагане на правилата за държавна помощ			Да	Управляващите органи разполагат с инструменти и капацитет за проверка на съответствието с правилата за държавна помощ: 1. За предприятия в затруднено положение и предприятия, от които се изисква възстановяване на средства.	Да	Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 14 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите дава методически указания по прилагането на закона, нормативните актове по неговото прилагане и на правилата в областта на държавните помощи. https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137177456	За програмнен период 2021-2027 звеното по държавните помощи е разработило Методическо Указание към УО на ОП за осигуряване на съответствие с приложимите правила по държавните помощи, което е налично на следната страница на МФ: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/573 Раздел VI на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за определяне на предприятията в затруднено положение. В нея се посочват елементите от отчетите, които участват в коефициентите за определяне на затруднено положение, както и практически указания за тяхното тълкуване от УО на ОП. Раздел V на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за проверка на предприятията, от които се изисква възстановяване на средства. Посочени са два източника за проверка: Официалния регистър на ЕК, намиращ се на адрес: http://ec.europa.eu/competition/elojade/f/sefindex.cfm?clear=1&policy_area_id=3 и регистъра на МФ на адрес:

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстват е условия	Критерии	Изпълнен не на критериите	Половяване на съответната документация	Обосновка
						https://stateaid.minfin.bg/bg/page/483 . Базовите разпоредби относно реда за възстановяване на неправомерна и несъвместима помощ са уредени в Закона за държавните помощи и в правилника за неговото прилагане.	
				2. Чрез достъп до експертни становища и насоки по въпроси, свързани с държавната помощ, предоставяни от експерти в областта на държавната помощ на местни или национални органи.	Да	В чл. 26 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление е определено задължение за Министъра на финансите да съгласува режима по държавните помощи за всяка процедура/мярка разработена от УО на ОП. https://www.eufunds.bg/bg/node/10446 В изпълнение на своите задължения министърът на финансите е издал НАРЕДБА № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление https://stateaid.minfin.bg/bg/page/525	Министерството на финансите дава писмени становища и инструкции на УО, както и провежда експертни индивидуални срещи с УО за предоставяне на специфична експертиза в случай на конкретна нужда (пунктуална подкрепа). Звеното по държавните помощи в МФ непрекъснато предоставя ad hoc помощ на всички УО чрез консултации по електронна поща, по телефона, чрез провеждане на срещи, както и електронни платформи и др. Звеното предоставя обучение чрез Школата по публични финанси. През програмния период 2014-2020 г. звеното по държавните помощи извършва и проект, който включва тематични обучения за УО на ОП. През програмния период 2021-2027 г. Звеното по държавните помощи ще продължи да предоставя подобни обучения на УО в областта на държавните помощи, като допълнително ще бъде разработена дигитална платформа по държавните помощи.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
3. Ефективното прилагане и изпълнение на Хартата на основните права			Да	Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), които включват: 1. Мерки за осигуряване на съответствието на подкрепяните от фондовете програми и тяхното прилагане с приложимите разпоредби на Хартата.	Да	Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.euilands.bg/bg/node/3223	Утвърдени са национални Насоки за прилагане на Хартата. Целта им е подпомагане на органите по управление, контрол и одит по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП в практическото прилагане и гарантиране на Хартата. Националните органи, следва да разработят и инкорпорира в правилата си за работа процедури за проверка на правата от Хартата и да докладват на КН случаите на несъответствие и жалби в контекста на изпълнението на фондовете. Насоките включват: Приложение № 1, в което са изведени трите етапа на изпълнение на фондовете, отговорните национални органи, както и приложимият набор права от Хартата, които следва да бъдат гарантирани; Приложение № 2, чрез което се прави проверка за потенциално нарушение на основните права по Хартата при извършването на действията и/или подготовката на документите и Приложение № 3, в което са посочени компетентните органи на национално ниво по основните права на ЕС. Изискванията на Насоките и приложените към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстващи условия	Критерии	Изпълнен не на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				2. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на неспазване на Хартата при подкрепяните от фондодетелите операции и жалби във връзка с Хартата, подавани в съответствие с механизмите, установени съгласно член 69, параграф 7.	Да	Проект на ПМС за създаване на комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕСФУ за програмен период 2021-2027 г. Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г. https://www.eufunds.bg/bg/node/8223	Докладването на жалбите по Хартата и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондодетелите операции с Хартата пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение и Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕСФУ, за програмен период 2021-2027 г. Към 20.07.2022 г. постановлението е на финален етап, като предстои иницииране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване.
4. Включване и прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета.			Да	Наличие е национална рамка за гарантиране на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, която включва: 1. Общи цели с измерими подцели, събиране на данни и механизми за мониторинг.	Да	Законът за хората с увреждания (ЗХУ) и Правилника за неговото прилагане са достъпни на: https://www.misp.government.bg/normativni-aktove Информация за НСХУ и всички документи по неговото функциониране, както и ЗХУ и Правилника към него са достъпни на: https://saveti.government.bg/web/ce_11/ Информация за Съвета за наблюдение е достъпна на:	Националната рамка, гарантираща изпълнението на Конвенцията, включва ЗХУ и Правилник за прилагане на ЗХУ, Правила за дейността и организацията на работата на Националния съвет за хората с увреждания. Съветът е консултативен орган към МС с представители на правителството, национално представителни организации на и за хора с увреждания, национално представителни организации на работодателите и служителите и представители на национално равнище организации на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприятстващи условия	Критерии	Изпълнен не на критерии	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						https://www.ombudsman.bg/pictures/Protoкол%201.pdf https://mlsp.government.bg/uploads/38/khu/tms-6-11-2019-ap-2019-2020.pdf https://mlsp.government.bg/strategicheski-dokument1	работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Създадена е информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни за здраве, квалификация, образование, възможности за социално включване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и др. Данните се използват за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности за разработване на секторни политики. Налична услуга Profile, позволява индивидуален достъп до информация за достъпни услуги според конкретното увреждане на човека. Приета Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 и план за действие за стратегията.
		2. Мерки, с които да се гарантира, че политиката, законодателството и стандартите относно достъпността са надлежно отразени в подготовката и изпълнението на програмите.		Да		Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник-министър председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/ 19.07.2022 г. https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	Утвърдени са национални Насоки за гарантиране на зачитането на Конвенцията при изпълнение на програмите. В приложение към насоките са разработени контролни листа за правата от КТХУ, приложими към отделните етапи и документи в рамките на процеса на програмиране, управление, наблюдение и контрол на средствата от фондовете, както и за проверка на потенциални нарушения на КТХУ, които да бъдат прилагани от органите в системата за управление и контрол. Изискванията на Насоките и

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благотворителността е условия	Критерии	Изпълнен не на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							приложението към тях ще бъдат инкорпориран в описанието на системите за управление и контрол на програмите.
			3. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ на ООН и жалби относно КПХУ на ООН, подадени в съответствие с механизмите съгласно член 69, параграф 7.	Да		Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУТВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.efunds.bg/bg/node/8224	Докладването на жалбите по КПХУ и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕСФУ, за програмен период 2021-2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление е на финален етап, като предстои иницииране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване. Установените случаи на неспазване на КПХУ в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи. Получените жалби от граждани или други външни институции/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по КПХУ в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информацията, предоставена от разгледащите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен не на благоприп тстващ е условия	Критерии	Изпълнен не на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.

5. Органи, които отговарят за програмата

Позоваване: член 22, параграф 3, буква к) и членове 71 и 84 от РОР

Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата

Органи, които отговарят за програмата	Име на институцията	Лице за контакт	Длъжност	Електронна поща
Управляващ орган	Главна дирекция "Стратегическо планиране и програми за регионално развитие", МРРБ	Ася Станкова	Главен директор на Главна дирекция "Стратегическо планиране и програми за регионално развитие", МРРБ	A.stankova@mtrb.government.bg
Одитен орган	ИА "Одит на средствата от ЕС"	Катя Доичевска	Изпълнителен директор	aeuf@minfin.bg
Организация, която получава плащания от Комисията	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Карагнева	директор на Дирекция "Национален фонд"	natfund@minfin.bg
Орган (различен от управляващия орган), използващ счетоводната функция	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Карагнева	директор на Дирекция "Национален фонд"	natfund@minfin.bg

Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията

Позоваване: член 22, параграф 3 от РОР

Таблица 13А: Частта от процентите, определена в член 36, параграф 5, буква б) от РОР, която ще бъде възстановена на органите, получаващи плащания от Комисията, в случай на техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР (в процентни пунктове)

6. Партньорство

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з) от РОР

С РМС № 196 от 11 април 2019 г. се одобри индикативен списък с програми и водещи ведомства за разработването на всяка програма, като МРРБ е водещо ведомство за разработването на ПРР. В РМС № 142 от 7.06.2019 г. за разработване на стратегическите и програмните документи на България за управление на средствата от фондовете на ЕС за периода 2021 – 2027 г.[1] е посочено, че се създават тематични работни групи за разработване на програмите, финансирани от ЕС, като в документа са определени състава и основните задължения на участниците в групите, както и процедурата за избор на ЮЛНЦ за общественополезна дейност, чиито представители да участват в състава на ТРГ.

УО на ПРР използва богатия опит при включването на най-широк кръг заинтересовани страни в подготовката на ПРР. На 12.8.2019г. МРРБ стартира процедура за избор на ЮЛНЦ за общественополезна дейност, чиито представители да участват в ТРГ за разработване на ПРР, като покани за участие следните групи ЮЛНЦ:

- Организации, работещи в сферата на равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности;
- Организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи;
- Екологични организации;
- Организации, работещи в сферата на образованието, науката и културата и
- Организации, работещи в сферата на регионалното, териториалното или градското развитие.

Покана е качена на www.bgregion.bg, сайта на МРРБ www.eufunds.bg. В поканата бяха посочени критериите, на които трябва да отговарят кандидатстващите организации, както и сроковете за кандидатстване и необходимия пакет от документи за кандидатстване.

След приключване на процедурите със Заповед РД-02-36-1138/ 24.10.2019 е определен поименен състав на ТРГ за ПРР. Съставът ѝ периодично се актуализира[2].

Съгласно вътрешните си правила за работа, ТРГ отговаря за изготвянето на проекта на ПРР, в т.ч.

- внасянето чрез МРРБ на приоритетите на ПРР за разглеждане от СКУСЕС;
- анализиране на приоритетите на България и секторните стратегии в областта на програмата и при необходимост изготвя мотивирано предложение до СКУСЕС за включване на допълнителни приоритети и мерки в програмата;
- осигуряването на съответствието на ПРР с принципите на партньорство и многостепенно управление, както и с приложимото европейско и национално законодателство;
- изпълнението на тематичните отключващи условия в съответните сектори и предоставя информация за напредъка в изпълнението им на работната група за разработване на Споразумението за партньорство 2021-2027;
- мониторинг на промените в европейското законодателство, като отразява необходимите промени и актуализира проекта на програма;
- внасяне чрез министъра на регионалното развитие и благоустройството проекта на ПРР за разглеждане от СКУСЕС;
- други задачи, възложени ѝ със съответната заповед за определяне на поименния състав.

Секретариатът на ТРГ осъществява комуникация с членовете, като съгласно вътрешните правила изпраща документи и материали за информация, подготовка и работа преди и след заседанията, обработва, обобщава и разпространява получената обратна връзка и коментари с цел гарантиране спазване принципите на партньорство и добра комуникация с всички включени заинтересовани страни.

В изпълнение на основните отговорности на УО на ПРР за максимална прозрачност и публичност на дейностите, от 2022 г. са проведени редица работни срещи, информационни събития и конференции с участие на експерти от УО. Целта е да бъде предоставена и обсъдена информация с всички заинтересовани страни и партньорски организации, с които работи УО, за да се отразят коментари, мнения, препоръки и становища в процеса на програмиране на ПРР. Препоръките от партньорската работа са взети предвид при подготовка на текстовете и документите по ПРР. Отчитайки важността на партньорския подход, УО на ПРР приложи проактивен подход и интензифицира процеса по обсъждане и дискутиране на отворени въпроси с всички заинтересовани страни.

В рамките на проведените събития са обсъдени теми за социално включване и подкрепа за маргинализираните групи, в т.ч. ромите, преходът към постигане на целите на Зелената сделка на ЕС и декарбонизацията, реформите в секторните области за подобряване на здравната, социалната и образователната инфраструктура, оползотворяване на съществуващия местен потенциал и реализирането на интегрирания териториален подход. За допълване на партньорския диалог и сътрудничество през май 2022 г. се проведе информационна кампания за представяне на новия регионален подход в периода 2021-2027 г. в Кюстендил, Благоевград, Видин, Стара Загора, Плевен, Габрово и Бургас с близо 400 участника. На тях присъстваха представители на регионални и общински институции, организации на бизнеса по места, НПО, медии и граждани. С това беше поставено началото на активен диалог със заинтересованите страни по места, за обсъждането на съвместни проектни идеи и партньорски инициативи, в изпълнения на основните принципи и стратегически цели през новия програмен период 2021-2027 г. Проактивната политика на УО на ПРР за осигуряване на диалог и сътрудничество ще продължи да бъде основен принцип в работата, тъй като диалогът между публичните власти, частния сектор, НПО, бизнеса и гражданското общество са ключови за реализиране на политиката за устойчиво и балансирано регионално развитие и подобряване на качеството на живот на населението в страната.

Както и в преходните два програмни периода 2007-2013 г. и 2014-2020 г., след одобрение на програмата УО сформира Комитет за наблюдение, с функции да отчита напредъка в изпълнението и постигането на целите на ПРР. Съставът на Комитета за наблюдение включва широко представителство на всички заинтересовани страни, включително представители на министерства и други УО-и, РСР, НСОБ, НСИ, национално представителните организации - на работодателите, на работниците и служителите, на и за хората с увреждания, както и представители на академичната общност и ЮЛНЦ. Работата на КН се ръководи от вътрешни правила, определящи цели, задачи, състав, функции, процедури, мерки за координация в съответствие с разписаното в РОР.

За наблюдението на ФСП ще бъдат структурирани 3 подкомитета към КН на ПРР - местни комисии за справедлив преход на територията на областите Стара Загора, Перник и Кюстендил. Те ще имат ключовата роля на посредник и свързващо звено между институциите на национално ниво и заинтересованите страни по места - представителите на частния сектор, НПО, гражданите и т.н. Съставът на подкомисиите ще включва местни представители, пряко ангажирани с процеса на преход. Водещо ще бъде участието на общините със съдействието на НСОБ, местни представители на социалните и икономически партньори, широко присъствие на бизнеса, НПО в сферата на екологията, опазването на околната среда, разработването на чисти технологии, ВЕИ и др., младежки организации, организации в сферата на образованието и науката. Те ще наблюдават изпълнението и напредъка на областно ниво на ТПСР, идентифициране на проблеми, рискове, като ще изготвят предложения за изменения, които да бъдат представени на КН за обсъждане и одобрение. Работата на местния комитет за справедлив преход ще бъде подпомагана от контактна точка, ситуирана в рамките на водещата община.

УО ще продължи да изпълнява принципа на партньорство не само на национално и програмно ниво, но и на териториално ниво и на всеки етап от подготовката и изпълнението съгласно Регламент (ЕС) № 240/2014 на ЕК относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове. Ключова характеристика на интегрирания териториален подход е именно прилагане на принципа на партньорство - сътрудничество между различни заинтересовани страни и участници в социално-икономически

живот на конкретната територия/област. В тази връзка, подготовката на ИТСР на регионите и планове за интегрирано развитие на общините също е в съответствие с партньорския подход. Изисквания за участие на всички заинтересовани страни в подготовката и прилагането на стратегиите са включени в Насоките за подготовка на стратегическите документи, публикувани от МРРБ[3],[4]. В допълнение, има изискване концепциите за ИТИ да се подготвят и прилагат в партньорство и чрез споделен ангажимент на различни организации/лица - областни администрации, общини, неправителствени организации, стопански субекти/оператори, образователни институции, научни организации и други в зависимост от вида дейности и планираните интервенции. Основна цел на УО е да стимулира разширяване на сътрудничеството и партньорството на местно общинско и регионално ниво през програмния период 2021-2027 г. В тази връзка, в рамките на периода 2014-2020 г. НСОРБ ще бъде бенефициент по проект, подкрепен по ОП „Добро управление“, като в рамките на неговото изпълнение общините в страната ще получат подкрепа с цел своевременна подготовка за изпълнение на интегрирани териториални инвестиции. Мерките по проекта ще включват подкрепа за подготовка на проектни предложения, медиация за създаване на партньорства с други заинтересовани страни на местно ниво, правни съвети и др.

Участието на максимално широк кръг заинтересовани страни и въвличане на местните общности в изпълнението на програмите е в основата не само на предвидения за реализация в рамките на Приоритет 2 интегриран териториален подход, но ще се прилага като основен принцип при изпълнението на всеки от приоритетите на ПРР. По подобие на Регионалните съвети за развитие (териториалните органи, отговорни за предварителния подбор на концепциите за ИТИ по Приоритет 2), за изпълнението на Приоритет 1 се предвижда създаването на Комитет за подбор, който включва в състава си представители на всички заинтересовани страни на територията на съответната община.

Принципът на партньорство ще бъде съблюдаван в хода на изпълнение на ПРР. Това ще бъде един от основните елементи на планираните оценки по програмата, в рамките на които ще се оценява капацитетът на участващите заинтересовани страни, в т.ч. и по отношение на нуждите им в това отношение.

В допълнение, основно изискване към проектите, които финансира ПРР ще бъде наличието на публична подкрепа за реализация на мерките. За тази цел се разработва онлайн платформа, чрез която да се осигури достъп на местните общности до информацията за подадените проекти и възможност за изразяване на мнение.

Специфично внимание ще бъде отделено и на различни инициативи и мерки, адресиращи чувствителни за обществото теми, в т.ч. необходимостта от закриването на тежки промишлености в определени територии на страната и преход към зелена икономика и неутралност по отношение на климата.

Повече данни са представени в Анекс 6 - Партньорство.

[1] <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2137193741>

[2] http://www.bgregio.eu/media/files/Programirane%20i%20ocenca/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%20%D0%A0%D0%94-02-36-560_01.06.2022%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%A2%D0%A0%D0%93.pdf

[3] <https://www.mrrb.bg/bg/utvurdeni-metodicheski-ukazaniya-za-izgotvyane-na-integrirani-teritorialni-strategii-za-razvitie-na-regionite-za-planirane-ot-nivo-2-za-perioda-2021-2027-g/>

[4] <https://www.mrrb.bg/bg/utvurdeni-metodicheski-ukazaniya-za-razrabotvane-i-prilagane-na-planove-za-integrirano-razvitie-na-obstina-piro-za-perioda-2021-2027-g/>

7. Комуникация и видимост

Позоваване: член 22, параграф 3, буква й) от РОР

УО работи за изпълнение на целите за повишаване разпознаваемостта и прозрачността на ПРР, както и популяризиране сред широката общественост на приноса и постигнатите резултати от инвестициите и финансирането от ЕС. Дейностите са насочени, освен към повишаване на общата осведоменост за ПРР, привличане на интереса на потенциални бенефициенти, но и за подпомагане на бенефициентите във всички етапи от изпълнението на проектите, финансирани по ПРР, като се разпространяват максимално публично и видимо постигнатите резултати и постижения. Основен фокус на планираните дейности са усилията за включване и засилване на участието на гражданите на регионално и общинско ниво, както и ангажиране на потенциалните бенефициенти. Дейностите по информация и комуникация имат за цел запознаване на местните и регионални заинтересовани страни, както и местните общности с интегрирания териториален подход.

Предвидените мерки и комуникационни канали са съобразени със спецификата на целевите групи и с изискванията за операции със стратегическо значение и съответстват на изискванията на посочени в Главата III „Видимост, прозрачност и комуникация“ (членове 46-50) и в приложение IX на РОР. При изпълнение на интервенции със стратегическо значение ще се организират информационни събития и прояви с участието на широк кръг заинтересовани страни, включително Европейската комисия.

Целеви групи:

- Вътрешна целева група - структури към МРРБ, министерства, държавна администрация, публични институции на централна и местна власт, агенции и регионални структури, вземащи решения и/или отговорни за прилагането на регионални политики;
- Външна целева група - институции и заинтересовани страни, имащи интерес от прилагането на принципите на сътрудничество и включване в партньорства за прилагане на подхода за ИТИ и регионално развитие чрез разработване на концепции, проекти и изпълнението им с европейски инвестиции - бенефициенти и широка общественост;
- Медиатори - основни изпълнители и участници в осъществяване на процеса по формулиране, комуникиране и изпълнение на информационните дейности на ПРР - ОИЦ, медии, пресцентрове/информационни служби.

Основните комуникационни канали:

1. Дигитални и онлайн канали за комуникация:

- Интернет страница на ПРР 2021-2027 г.

Индикатори: брой на посещенията (базова стойност 0 бр./ целева стойност 6000 бр. до 2029).

- Социални медии, мрежи (Facebook, Instagram, Youtube и др.) на ПРР и всички РСР/ОИЦ, регионални звена с функции по ФСЦ

Индикатори: брой последователи (базова стойност 0 бр./ целева стойност 10 000 до 2029); брой на действията: споделяния, харесвания, коментари и др. (базова стойност 0 бр./целева стойност 70 000 до 2029).

- Електронни (радио и ТВ) и онлайн медии, включително специализирани портали - www.eufunds.bg; ИСУН и специализираната платформа за обществени консултации – информационни материали, рекламни банери и др.

Индикатори: брой на излъчени материали в медиите (базова стойност 0 бр./ целева стойност 500 до 2029); брой публикувани материали на платформите/ порталите и визуализации на страницата/подстраницата (базова стойност 0 бр./ целева стойност 500 до 2029).

2. Организиране и провеждане на събития:

- Конференции, информационни дни, публични събития, тренинги

Индикатори: брой събития (базова стойност 0 бр./ целева стойност 40 до 2029); брой участници в събитията (базова стойност 0 бр./ целева стойност 6000 до 2029); брой представители на медии, присъствали на събитията (базова стойност 0 бр./ целева стойност 70 до 2029).

- **Иновативни събития и семинари, включително и виртуални**

Индикатори: брой събития (базова стойност 0 бр./ целева стойност 7 до 2029); брой участници в събитията (базова стойност 0 бр./ целева стойност 1000 до 2029); брой представители на медии, присъствали на събитията (базова стойност 0 бр./ целева стойност 100 до 2029).

- **Рекламно-информационни материали**

Индикатори: брой разпространени информационни и рекламни материали (базова стойност 0 бр./ целева стойност 6000 до 2029), брой излъчени реклами (базова стойност 0 бр./ целева стойност 10 до 2029)

- **Външна реклама**

Индикатори: брой реклами (базова стойност 0 бр./ целева стойност 10 бр. до 2029).

Посочените по-горе комуникационни канали ще бъдат съобразени с целевите групи. Основните послания, отправени към най-важните целеви групи, ще бъдат разработени, така че да отговарят на техните интереси, както и на целите на ПРП 2021-2027 г.

Мониторинг и оценка: За ефективно изпълнение на дейностите ще се разработват ежегодни Комуникационни планове, които в конкретика ще описват дейностите, предвидени за изпълнение. Те ще бъдат одобрявани от и изпълнението им ще бъде отчитано на КН на ПРП. По време на програмния период наблюдението и оценката на комуникационните дейности ще се извършват на база на осъществяване на регулярни анализи на удовлетвореността от проведените събития, онлайн анкети, социологически проучвания, кръгли маси и фокус групи.

За реализиранията на планираните дейности за комуникация по програмата ще бъде планиран ресурс в размер на 0,3% от общата сума на средствата по ПРП 2021-2027 г.

Повече информация за комуникация и видимост може да бъде открита в Анекс 7 Комуникация.

8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Позоваване: членове 94 и 95 от POP

Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Предвидена употреба на членове 94 и 95 от POP	Да	Не
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на едноразовите разходи, еднократните суми и единните ставки по приоритети съгласно член 94 от POP	☐	☒
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи, съгласно член 95 от POP	☒	☐

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки
 А. Обобщение на основните елементи

Проекти	Бюж.	Специфика или	Категория регион	Процент дел от общия размер на разходите финансови средства в рамките на програмата, за които не се извършват ограничени изпитания за рекламация (OIR) в %	Обществен или организационен спонсор		Последиц, въз основа на предоставяване на ресурси		Мерна единица на показателя, водещ до използването на ресурси	Вид на OIR (основната таблица за разходите за извършване проект, извършване или специфична инициатива)	Сума за проект на проекти (в случай на еднакви ставки) от OIR
					Code	Description	Code	Description			

(1) Отнася се до кода за измерване „област на интервенция“ в приложение I, таблица I към ROP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

В. Подробности по вид операция

С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)

--

2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:

--

3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.

--

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

--

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

--

Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите
 А. Обобщение на основните елементи

Проект	Фонд	Специфичен	Категоричен	Сума, която е финансирана, която не е свързана с разходи	Обществеността и информацията		Условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати в резултат на предоставяне на разходи от страна на Комисията	Послания		Мерни системи за условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати в резултат на предоставяне на разходи от страна на Комисията	Продължителност на изпълнението на проекта (година)
					Иска (1)	Описание		Код (2)	Описание		

(1) Отвора се до колко се използва „област на интереса“ в приложение I, таблица 1 или РОВ в приложения IV или Решенията на ЕФОНДА

(2) Отвора се до колко се използва, което е изразено

В. Подробности по вид операция

Кратко заглавие на вида операция	1		
1. Описание на типа операция, включително срока за изпълнение			
2. Конкретни цели			
3. Условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията			
4. Краен срок за изпълнение на условията или постигане на резултатите			
5. Определение на показателите			
6. Мерна единица на условията, които трябва да са осъществени/резултатите, които трябва да са постигнати, водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията			
7. Междинни конкретни резултати (ако е приложимо), водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията с график за възстановяване на разходите	Междинни конкретни резултати	Планирана дата	Сума (в евро)
7.1. Метод на възстановяване на средства на бенефициера или бенефициерите			
8. Обща сума (включително финансиране от Съюза и национално финансиране)			
9. Метод на корекция			
10. Проверка на постигането на резултат или условие (и когато е приложимо, междинни конкретни резултати): — опишете какъв(ви) документ(и)/система ще бъдат			

използвани, за да се провери постигането на резултата или изпълнението на условието (и където е приложимо, всеки междинен конкретен резултат) — опишете как ще бъдат извършени проверките на управлението (включително на място) и от кого — опишете какви мерки ще бъдат предприети за събиране и съхраняване на съответните данни/документи	
11. Използване на безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходи. Държавата членка предоставя ли на бенефициерите безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходи? [ДА/НЕ]	Не
12. Мерки за осигуряване на одитна следа. Моля, посочете органа/органите, отговарящи за тези мерки	

Допълнение 3: Списък на планираните операции от стратегическо значение с график
член 22, параграф 3 от РОР

1.Операция за подкрепа на индустриални паркове по Приоритет 1, 2023-2026 г.

2.Операции за подкрепа на устойчивата градска мобилност по Приоритет 1 и по Приоритет 2,
2023-2026 г.

ДОКУМЕНТИ

Заглавие на документа	Вид на документа	Дата на документа	Местен референтен номер	Препратка към акт на Комисията	Файлове	Дата на изпращане	Изпратено от
Методология за разпределение на ресурса по ФСП между регионите	Допълнителна информация	13.06.2023 г.	.		Методология за разпределение на ресурса по ФСП между регионите		